الجزء ١٩ الحزب ٣٧

۞ وَقَالَ ٱلَّذِينَ لَا يَرْجُونَ لِقَآءَنَا لَوْلَآ أُنزِلَ عَلَيْنَا ٱلْمَلَٰٓئِكَةُ
أَوْ نَرَىٰ رَبَّنَا ۗ لَقَدِ ٱسْتَكْبَرُوا۟ فِىٓ أَنفُسِهِمْ وَعَتَوْ عُتُوًّا كَبِيرًا
٢١ يَوْمَ يَرَوْنَ ٱلْمَلَٰٓئِكَةَ لَا بُشْرَىٰ يَوْمَئِذٍ لِّلْمُجْرِمِينَ وَيَقُولُونَ
حِجْرًا مَّحْجُورًا ٢٢ وَقَدِمْنَآ إِلَىٰ مَا عَمِلُوا۟ مِنْ عَمَلٍ فَجَعَلْنَٰهُ
هَبَآءً مَّنثُورًا ٢٣ أَصْحَٰبُ ٱلْجَنَّةِ يَوْمَئِذٍ خَيْرٌ مُّسْتَقَرًّا
وَأَحْسَنُ مَقِيلًا ٢٤ وَيَوْمَ تَشَقَّقُ ٱلسَّمَآءُ بِٱلْغَمَٰمِ وَنُزِّلَ ٱلْمَلَٰٓئِكَةُ
تَنزِيلًا ٢٥ ٱلْمُلْكُ يَوْمَئِذٍ ٱلْحَقُّ لِلرَّحْمَٰنِ ۚ وَكَانَ يَوْمًا عَلَى
ٱلْكَٰفِرِينَ عَسِيرًا ٢٦ وَيَوْمَ يَعَضُّ ٱلظَّالِمُ عَلَىٰ يَدَيْهِ يَقُولُ
يَٰلَيْتَنِى ٱتَّخَذْتُ مَعَ ٱلرَّسُولِ سَبِيلًا ٢٧ يَٰوَيْلَتَىٰ لَيْتَنِى لَمْ
أَتَّخِذْ فُلَانًا خَلِيلًا ٢٨ لَّقَدْ أَضَلَّنِى عَنِ ٱلذِّكْرِ بَعْدَ إِذْ جَآءَنِى ۗ
وَكَانَ ٱلشَّيْطَٰنُ لِلْإِنسَٰنِ خَذُولًا ٢٩ وَقَالَ ٱلرَّسُولُ يَٰرَبِّ
إِنَّ قَوْمِى ٱتَّخَذُوا۟ هَٰذَا ٱلْقُرْءَانَ مَهْجُورًا ٣٠ وَكَذَٰلِكَ
جَعَلْنَا لِكُلِّ نَبِىٍّ عَدُوًّا مِّنَ ٱلْمُجْرِمِينَ ۗ وَكَفَىٰ بِرَبِّكَ هَادِيًا
وَنَصِيرًا ٣١ وَقَالَ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ لَوْلَا نُزِّلَ عَلَيْهِ ٱلْقُرْءَانُ جُمْلَةً
وَٰحِدَةً ۚ كَذَٰلِكَ لِنُثَبِّتَ بِهِۦ فُؤَادَكَ ۖ وَرَتَّلْنَٰهُ تَرْتِيلًا ٣٢

21 Kaafiroonni warri Nuun wal qunnamuu hin kajeelleefi adabbii keenya hin sodaanne ‘sila maaliif Rabbiin maleykaa nurratti buufnaan dhugaa ta’uu Muhammad nutti hin himne yookiin Gooftaa keenya ijaan arginaan sana nutti hin himne?’ jedhan. Dhugumatti lubbuu warra kanaa keessatti of guddisuun guddatee hanga iimaana irraa isaan dhorgu ta`eera. Jecha isaanii kanaanis kufriifi jallina keessatti daangaa darbaniiru.

22 Kaafiroonni guyyaa du’aa, qabrii isaanii keessatti, yeroo kaafamiinsaa, yeroo qorannoof oofamanuufi ogga ibidda seenan yeroo maleykaa argan iddoolee kanatti gammachuun homaa isaaniif hin jiru. Maleykonni: ‘gammachuu Rabbiin biraa argachuun keessan haraama; gonkumaa kan isiniif hin jirreedha ‘ isaaniin jetti.

23 Gara toltuu kaafiroonni addunyaa irratti hojjatanii feenee sababa kufrii isaanii bu’aa dhabuufi isa balleessuu ilaalchisee akka dhukkee bittinnaa’ee ifa biiftuu qaawwaan seenuu keessatti mullatuu taasifne.

24 Guyyaa sana Mu’uminoonni warri jannataa bakka jireenyaa keessatti filatamoodha. Bakki isaan yeroo addunyaatti rafanuu qubatanus kan kaafiroota irra caalaadha. Kunis sababa Rabbitti amanuufi hojii gaarii hojjachuu isaaniiti.

25 Yaa ergamichaa! Guyyaa samiin duumessa adii haphii irraa caccabee maleykonni gara dachii mahsharitti buufamiinsa baay’ee buufaman yaadadhu.

26 Mootummaan inni mootummaa dhugaa ta’e Guyyaa Qiyaamaa kan Rabbiiti. Guyyaan sun kaafiroota irratti akkaan cimaadha; innis faallaa Mu’uminootaati.

27 Yaa ergamichaa! Guyyaa namni ergamaa hordofuu dhiisuudhaan lubbuu ofii miidhe gaabbiidhaan harka isaa ciniinee ‘yaa hawwii kiyya! Odoon waan ergamichi Rabbiin biraa fide keessatti isa hordofee! Isa waliinis odoon karaa gara jannataa godhadhee?’ jedhu yaadadhu.

28 Sheenaan itti baay’achuu irraa kan ka’e lubbuu isaa irratti badii kadhatee ‘yaa badii kiyya! Odoon abaluu kaafira jaalalloo godhachuu dhiiseen of hawwa’ jedha.

29 Jaalalleen kaafirri kun erga Qur’aanni kallattii ergamichaatiin na dhaqqabee irraa na jalliseera. Shayxaanni namoota baay’inaan salphisa. Yeroo rakkoon isa mudate immoo irraa qulqullaa’a.

30 Guyyaa sana keessa ergamichi haala ummata isaa himatee ‘yaa Rabbi! Ummanni kiyya warri ati itti na ergite Qur’aana kana dhiisanii irraa garagalan’ jedha.

31 Yaa ergamichaa! Fakkiidhuma rakkoofi karaa kee irraa dhorguun ummata kee irraa si qunname nabiyyoota si duraa hundaafuu yakkamtoota ummata isaa irraa diina gooneerraaf. Qajeelchaa gara haqaatti qajeelchu ta’uudhaaf Rabbiin gahaadha. Akkasumas tumsaa si tumsu ta’uudhaaf gahaadha.

32 Warri kafaran sila maaliif Qur’aanni kun ergamicha irratti si’a tokkicha hin buune jedhan. Yaa ergamichaa! Qur’aana akka kanatti adda baafnee dabareen buusuun keenya qalbii kee tasgabbeessuudhaafi. Akka hubachuun isaa laafuuf wal duraa duubaan buufne.

Waan keeyyattoota darban iraa fudhatamu:

- Kufriin hojiin gariin qeebalamuu irraa ni dhorgiti.
- Hiriyaa badaa akkaan miidhaa qabaachuu.
- Miidhaa Qur’aanaan ooduu.
- Qur’aana adda baasanii buusuun iccitiin isaa qalbii Nabiyyiitiif (saw) tasgabbii kennuu, isa hubachuufi ittiin hojjachuu laaffisuudha.

وَلَا يَأۡتُونَكَ بِمَثَلٍ إِلَّا جِئۡنَٰكَ بِٱلۡحَقِّ وَأَحۡسَنَ تَفۡسِيرًا
٣٣ ٱلَّذِينَ يُحۡشَرُونَ عَلَىٰ وُجُوهِهِمۡ إِلَىٰ جَهَنَّمَ أُوْلَٰٓئِكَ
شَرّٞ مَّكَانٗا وَأَضَلُّ سَبِيلٗا ٣٤ وَلَقَدۡ ءَاتَيۡنَا مُوسَى ٱلۡكِتَٰبَ
وَجَعَلۡنَا مَعَهُۥٓ أَخَاهُ هَٰرُونَ وَزِيرٗا ٣٥ فَقُلۡنَا ٱذۡهَبَآ
إِلَى ٱلۡقَوۡمِ ٱلَّذِينَ كَذَّبُواْ بِـَٔايَٰتِنَا فَدَمَّرۡنَٰهُمۡ تَدۡمِيرٗا ٣٦
وَقَوۡمَ نُوحٖ لَّمَّا كَذَّبُواْ ٱلرُّسُلَ أَغۡرَقۡنَٰهُمۡ وَجَعَلۡنَٰهُمۡ لِلنَّاسِ
ءَايَةٗۖ وَأَعۡتَدۡنَا لِلظَّٰلِمِينَ عَذَابًا أَلِيمٗا ٣٧ وَعَادٗا وَثَمُودَاْ
وَأَصۡحَٰبَ ٱلرَّسِّ وَقُرُونَۢا بَيۡنَ ذَٰلِكَ كَثِيرٗا ٣٨ وَكُلّٗا
ضَرَبۡنَا لَهُ ٱلۡأَمۡثَٰلَۖ وَكُلّٗا تَبَّرۡنَا تَتۡبِيرٗا ٣٩ وَلَقَدۡ أَتَوۡاْ عَلَى
ٱلۡقَرۡيَةِ ٱلَّتِيٓ أُمۡطِرَتۡ مَطَرَ ٱلسَّوۡءِۚ أَفَلَمۡ يَكُونُواْ يَرَوۡنَهَاۚ
بَلۡ كَانُواْ لَا يَرۡجُونَ نُشُورٗا ٤٠ وَإِذَا رَأَوۡكَ إِن يَتَّخِذُونَكَ
إِلَّا هُزُوًا أَهَٰذَا ٱلَّذِي بَعَثَ ٱللَّهُ رَسُولًا ٤١ إِن كَادَ
لَيُضِلُّنَا عَنۡ ءَالِهَتِنَا لَوۡلَآ أَن صَبَرۡنَا عَلَيۡهَاۚ وَسَوۡفَ
يَعۡلَمُونَ حِينَ يَرَوۡنَ ٱلۡعَذَابَ مَنۡ أَضَلُّ سَبِيلًا ٤٢ أَرَءَيۡتَ
مَنِ ٱتَّخَذَ إِلَٰهَهُۥ هَوَىٰهُ أَفَأَنتَ تَكُونُ عَلَيۡهِ وَكِيلًا ٤٣

(33) Yaa ergamichaa! Mushrikoonni gaaffii wahiitiin sitti dhufnaan deebii dhugaa mirkanaa'aan sitti dhufnu malee hin hafnu. Waan ibsa keessatti irra gaarii ta'e siif finna.

(34) Warri Guyyaa Qiyaamaa fuula isaaniitiin harkifamaa gara jahannamaa oofaman, isaan bakki isaanii akkaan hamaadha. Sababni isaas bakki qubannaa isaanii jahannami. Akkasumas isaan karaa keessatti akkaan haqarraa fagoodha. Sababni isaas karaan isaanii kufriifi jallina waan ta'eefi.

(35) Dhugumatti Muusaadhaaf Tawraatiin kennineerra. Akka isa gargaaruuf obboleessa isaa Haaruun isa waliin ergamaa goonees ergineerra.

(36) Isaan lamaaniin 'gara Fir'awniifi ummata isaa kan aayata keenya kijibsiisanii deemaa' jenne. Ajaja keenya qabatanii gara isaanii deemanii gara tawhiidaatti isaan waaman. Isaan lamaan kijibsiisnaan halaaka cimaa isaan halaakne.

(37) Ummata Nuuhis yeroo isaan Nuuhiin kijibsiisuudhaan ergamoota hunda kijibsiisan bishaaniin isaan halaakne. Isaan barbadeessuu kanas zaalimoota hundeen dhabamsiisuu danda'uu keenyaaf ragaa goone. Zaalimootaaf Guyyaa Qiyaamaa adabbii laalessaa qopheessine.

(38) Aadiin ummata Huud, Samuudiin ummata Saalihiifi warra eelaa halaakneerra. Jidduu warra kana sadaniittis ummata baay'ee halaakneerra.

(39) Warra halaakaman ummata duraa kana hundaa akka isaan ittiin gorfamanuuf akkaataa isaanii sitti himne. Hundaawuu sababa kufrii isaanii halaaka cimaa isaan halaakne.

(40) Kijibsiiftonni ummata kee irraa ta'an yeroo gara Shaam deeman gara biyya ummata Luux kan sababa gocha fokkataa hojjachuu isaaniitiin dhagaa irratti roobsinee irra dhufaniiru. Sila isan biyyattii kana irraa jaamanii arguu dhiisanii? Lakki! Inumaa kaafamiinsa booda isaatii qormaanni jiru hin eeganu waan ta'eefi.

(41) Yaa ergamichaa! Kijibsiiftonni kun yeroo sitti dhufan qishnaa si godhatanii ni jedhu: 'sila isa kana Rabbiin ergamaa godhee nutti ergee?

(42) Gabbaramtoota keenya gabbaruu irraa nu deebisuutti dhihaateera. Odoo ishee irratti obsuu baannee silaa ragaa isaatiin irraa nu deebiseera. Fuulduratti Guyyaa Qiyaamaa yeroo adabbii ijaan argan jallataan isaan ta'eefi isa ta'ee baruuf jiru.

(43) Yaa ergamichaa! Sila nama fedhii isaa gabbaramaa taasifatee isaan bule argitee? Sila ati isa irratti tiksaa gara iimaanaatti isa deebiftuufi kufrii irraa isa dhorgitu ni taataa?

Waan keeyyattoota darban iraa fudhatamu:

- Rabbitti kafaruufi keeyyattoota isaa kijibsiisuun sababa ummanni halaakamtuudha.
- Kaafamiinsatti amanuu dhiisuun gorfamuu dhiisuuf sababa ta'a.
- Warra haqaatti qishinuun haala kaafirootaati.
- Fedhii hordofuun rakkoon isaa guddaadha.

أَمۡ تَحۡسَبُ أَنَّ أَكۡثَرَهُمۡ يَسۡمَعُونَ أَوۡ يَعۡقِلُونَۚ إِنۡ هُمۡ إِلَّا
كَٱلۡأَنۡعَٰمِ بَلۡ هُمۡ أَضَلُّ سَبِيلًا ٤٤ أَلَمۡ تَرَ إِلَىٰ رَبِّكَ كَيۡفَ مَدَّ
ٱلظِّلَّ وَلَوۡ شَآءَ لَجَعَلَهُۥ سَاكِنٗا ثُمَّ جَعَلۡنَا ٱلشَّمۡسَ عَلَيۡهِ دَلِيلٗا
٤٥ ثُمَّ قَبَضۡنَٰهُ إِلَيۡنَا قَبۡضٗا يَسِيرٗا ٤٦ وَهُوَ ٱلَّذِي جَعَلَ لَكُمُ
ٱلَّيۡلَ لِبَاسٗا وَٱلنَّوۡمَ سُبَاتٗا وَجَعَلَ ٱلنَّهَارَ نُشُورٗا ٤٧ وَهُوَ
ٱلَّذِيٓ أَرۡسَلَ ٱلرِّيَٰحَ بُشۡرَۢا بَيۡنَ يَدَيۡ رَحۡمَتِهِۦۚ وَأَنزَلۡنَا مِنَ
ٱلسَّمَآءِ مَآءٗ طَهُورٗا ٤٨ لِّنُحۡـِۧيَ بِهِۦ بَلۡدَةٗ مَّيۡتٗا وَنُسۡقِيَهُۥ
مِمَّا خَلَقۡنَآ أَنۡعَٰمٗا وَأَنَاسِيَّ كَثِيرٗا ٤٩ وَلَقَدۡ صَرَّفۡنَٰهُ بَيۡنَهُمۡ
لِيَذَّكَّرُواْ فَأَبَىٰٓ أَكۡثَرُ ٱلنَّاسِ إِلَّا كُفُورٗا ٥٠ وَلَوۡ شِئۡنَا
لَبَعَثۡنَا فِي كُلِّ قَرۡيَةٖ نَّذِيرٗا ٥١ فَلَا تُطِعِ ٱلۡكَٰفِرِينَ وَجَٰهِدۡهُم
بِهِۦ جِهَادٗا كَبِيرٗا ٥٢ ۞ وَهُوَ ٱلَّذِي مَرَجَ ٱلۡبَحۡرَيۡنِ هَٰذَا ربع الحزب ٣٧
عَذۡبٞ فُرَاتٞ وَهَٰذَا مِلۡحٌ أُجَاجٞ وَجَعَلَ بَيۡنَهُمَا بَرۡزَخٗا
وَحِجۡرٗا مَّحۡجُورٗا ٥٣ وَهُوَ ٱلَّذِي خَلَقَ مِنَ ٱلۡمَآءِ بَشَرٗا فَجَعَلَهُۥ
نَسَبٗا وَصِهۡرٗاۗ وَكَانَ رَبُّكَ قَدِيرٗا ٥٤ وَيَعۡبُدُونَ مِن دُونِ ٱللَّهِ
مَا لَا يَنفَعُهُمۡ وَلَا يَضُرُّهُمۡۗ وَكَانَ ٱلۡكَافِرُ عَلَىٰ رَبِّهِۦ ظَهِيرٗا ٥٥

44 Yaa Ergamichaa! Sila inumaa irra hedduun warra ati gara tawhiidaatti waamtuu dhageettii qeebaluu dhaga’u yookiin mallattoolee jiru ni hubatu jettee yaaddaa? Isaan dhageettii, yaaduufi hubannoo keessatti akka beelladaati. Inumaayyuu beellada irra jalloodha.

45 Yaa ergamichaa! Sila gara faana rahmata Rabbii ogga inni duumessa fuula lafaa irraa gaaddiseessee hin ilaaltuu? Odoo gadi dhaabbataa hin sochoone godhuu fedhee silaa akkas godha ture. Sana booda biiftuu kan isa akeektu goone. Isheedhaan dheeratee gabaabbata.

46 Ergasii gaaddisa hirrisuudhaan suuta suutaan hanqa ol ka’aa deemuu biiftuutiin qabne.

47 Rabbiin Isatu halkan bakka uffata isin dhoksuu isiniif godhe. Hirribas boqonnaa carraaqqii irraa boqottan isiniif taasise. Guyyaa immoo sa’aatii isin hojii keessaniif keessa socho’attan taasise.

48 Rabbiin Isa qilleensa roobni rahmata Rabbii irraa ta’e bu’uudhaan gammachiisaa godhee ergeedha. Samii irraa bishaan roobaa qulqulluu ittiin qulqulleeffatamu godhee buuse.

49 Bishaan bu’e sanaan dachii duutuu biqilaan ishee irra hin jirre biqiloota adda addaafi magariisa biqilchuudhaan fayyisuudhaafi. Akkasumas bishaan sanaan beelladootaafi namoota uumne baay’ee obaasuudhaafi.

50 Qur’aana keessatti ragaafi mallattoolee baayyee akka isaan xinxalaniif ibsineerra. Namoonni baay’een haqatti kafaruufi isa mormuu malee ni didan.

51 Odoo feenee magaala hunda keessatti dinniinaa adabbii Rabbii irraa isaan dinniinu ergina turre. Garuu nuti sana hin feene. Nuti Muhammad (saw) gara namoota hundaatti ergine.

52 Kaafirootaaf isaanitti fakkaachuu isaan sirraa barbaadaniifi yaada isaan siif dhiheessan keessatti hin ajajamin. Qur’aana sirratti buufame kanaan rakkoo isaanii irratti obsuufi gara Rabbitti isaan waamuu keessatti dhiphina hunda baadhachuudhaan isaaniin qabsaa’i.

53 Rabbiin isatu bishaan laggeen lamaanii walitti fide. Isa mi’aawaayi sukuraawaan walitti fide. Gidduu isaaniitti haguuggiifi dhorgaa wal makachuu irraa isaan dhorgu godhe.

54 Rabbiin isa maniyyii dhiiraafi dubartii irraa nama uumeedha. Inni nama uume kun hariiroo firoomaafi soddummaa uume. Yaa ergamichaa! Rabbiin kee danda’aa homaa isa hin dadhabsiifneedha. Nama maniyyii dhiiraafi dubartii irraa uumuun dandeettii isaa irraayi.

55 Kaafiroonni sanama yoo isheef ajajaman isaan hin fayyanne yoo ishee fincilanis isaan hin miine gabbaru. Kaafiroonni waan Rabbiin dallansiisu keessatti shayxaana hordofoodha.

Waan keeyyattoota darban iraa fudhatamu:

- Kaafiroonni sababa Rabbitti kafaruutiin sadarkaa beelladaatii gadiitti kufan.
- Gaaddisni mullatu kun mallattoo dandeettii Rabbii irratti akeeku irraayi.
- Ragooleefi mallattoolee jijijjiiruun adeemsa leenjii milkaa’aadha.
- Qur’aanaan da’awaa gochuun gosa karaa Rabbii keessatti qabsaa’uuti.

وَمَآ أَرۡسَلۡنَٰكَ إِلَّا مُبَشِّرٗا وَنَذِيرٗا ٥٦ قُلۡ مَآ أَسۡـَٔلُكُمۡ عَلَيۡهِ
مِنۡ أَجۡرٍ إِلَّا مَن شَآءَ أَن يَتَّخِذَ إِلَىٰ رَبِّهِۦ سَبِيلٗا ٥٧ وَتَوَكَّلۡ
عَلَى ٱلۡحَيِّ ٱلَّذِي لَا يَمُوتُ وَسَبِّحۡ بِحَمۡدِهِۦۚ وَكَفَىٰ بِهِۦ
بِذُنُوبِ عِبَادِهِۦ خَبِيرًا ٥٨ ٱلَّذِي خَلَقَ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضَ
وَمَا بَيۡنَهُمَا فِي سِتَّةِ أَيَّامٖ ثُمَّ ٱسۡتَوَىٰ عَلَى ٱلۡعَرۡشِۚ ٱلرَّحۡمَٰنُ
فَسۡـَٔلۡ بِهِۦ خَبِيرٗا ٥٩ وَإِذَا قِيلَ لَهُمُ ٱسۡجُدُواْۤ لِلرَّحۡمَٰنِ قَالُواْ
وَمَا ٱلرَّحۡمَٰنُ أَنَسۡجُدُ لِمَا تَأۡمُرُنَا وَزَادَهُمۡ نُفُورٗا ۩ ٦٠ تَبَارَكَ سَجۡدَة
ٱلَّذِي جَعَلَ فِي ٱلسَّمَآءِ بُرُوجٗا وَجَعَلَ فِيهَا سِرَٰجٗا وَقَمَرٗا
مُّنِيرٗا ٦١ وَهُوَ ٱلَّذِي جَعَلَ ٱلَّيۡلَ وَٱلنَّهَارَ خِلۡفَةٗ لِّمَنۡ أَرَادَ
أَن يَذَّكَّرَ أَوۡ أَرَادَ شُكُورٗا ٦٢ وَعِبَادُ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلَّذِينَ يَمۡشُونَ
عَلَى ٱلۡأَرۡضِ هَوۡنٗا وَإِذَا خَاطَبَهُمُ ٱلۡجَٰهِلُونَ قَالُواْ سَلَٰمٗا
٦٣ وَٱلَّذِينَ يَبِيتُونَ لِرَبِّهِمۡ سُجَّدٗا وَقِيَٰمٗا ٦٤ وَٱلَّذِينَ
يَقُولُونَ رَبَّنَا ٱصۡرِفۡ عَنَّا عَذَابَ جَهَنَّمَۖ إِنَّ عَذَابَهَا كَانَ
غَرَامًا ٦٥ إِنَّهَا سَآءَتۡ مُسۡتَقَرّٗا وَمُقَامٗا ٦٦ وَٱلَّذِينَ إِذَآ
أَنفَقُواْ لَمۡ يُسۡرِفُواْ وَلَمۡ يَقۡتُرُواْ وَكَانَ بَيۡنَ ذَٰلِكَ قَوَامٗا ٦٧

(56) Yaa Ergamichaa! Nama Rabbiin bule hojii gaarii hojjate gammachiisaafi kan kufriifi yakkaan isa fincile dinniinaa goonee malee si hin ergine.

(57) Yaa Ergamichaa! ‘ergaan isiniin gahu irratti mindaa wahii isin hin gaafadhu. Garuu namni arjoomuudhaan jaalala Rabbii barbaade haa sadaqatu’ jedhi.

(58) Yaa ergamichaa! Dhimma kee hunda keessatti Rabbii jiraataa hafaa hin duune irratti hirkadhu. Isaa faarsaa qulqulleessi. Dilii gabroota isaa beekuudhaaf inni gahaadha. Isheerraa homaa isa hin dhokatu. Isheerratti isaan mindeessuuf jira.

(59) Inni samii, dachiifi waan jidduu isaanii guyyaa jaha keessatti uumee ergasii ol ta’iinsa isaan malu arshii irratti ol ta’e. Inni Arrahmaani. Yaa ergamichaa! Haala inni keessa beekaa ta’een Isa kadhu.

(60) Kaafirootaan yeroo ‘Arrahmaaniif sujuudaa’ jedhame ‘Arrahmaaniif hin sujuunnu; Arrahmaan maali? Isa hin beeknu. Jiraachuu isaas hin mirkaneeffanne. odoo isa hin beekiin waan ati nu ajajjeef sujuuda goonaa? Jedhan. Sujuudatti isaan ajajuun isaa iimaana irraa fagaachuu isaaniif dabale.

(61) Rabbiin inni urjiidhaaf orbitii keessa deemtu godhe, samii keessa biiftu iftuufi ji’a ifa calanqeessitee lafa ibsitu kaa’e toltuun Isaa baay’ate.

(62) Rabbiin isatu halkaniifi guyyaa nama mallattoolee Rabbiitiin gorfamuu fedheef yookiin tola Isaa irratti Rabbiin galateeffachuu fedheef kan bakka wal bu’an taasise.

Rabbiin yeroma kaafirootа iimaanaafi hojii gaarii irraa duuba deebi’an dubbatu amala gabroottan isaa gaggaarii dubbatee ni jedhe:

(63) Gabroonni Arrahmaan Mu’uminoonni, isaan dachii irra tasgabbiidhaan of gadi qabanii deemanuudha. Yeroo warri wallaalaa (waan fokkataa ta`een) isaaniin dubbatan deebii deebii isaaniitiin wal fakkaatu hin deebisanu. Inumaa waan gaarii nagaa itti deebisu.

(64) Warra adda isaaniitiin sujuudaa miila isaaniitiin dhaabatanii Rabbiif salaataa bulaniidha.

(65) Warra yeroo Rabbii isaanii kadhatan ‘yaa Rabbii keenya! Adabbii jahannamaa nurraa fageessi. Adabbiin jahannamaa warra kufrii irratti du`e yoomuu kan isaan irraa adda hin baaneedha.

(66) Isheen nama ishee irratti qubateef bakka qubannaa ta’uun akkasumas nama ishee keessa jiraateef bakka jireenyaa ta’uun fokkatteetti.

(67) Warra yeroo qabeenya isaanii kennatanu kenna isaanii keessatti daangaa darbuun warra hin bazzarreefi warra qallaban irrattis warra hin dhiphifneedha. Kenni isaanii bazzaruufi dhiphisuu jidduudha.

Waan keeyyattoota darban iraa fudhatamu:

- Namni gara Rabbitti waamu mindaa namoota irraa hin fedhu.
- Sifanni ol ta’iinsaa akka isaan maluun Rabbiif mirkanaa’uu.
- Arrahmaan maqaa Rabbii irraa tokko; wanti tokkollee sana keessatti Rabbii waliin itti hin hirmaatu. Amala Rabbii kan marartee taates ni akeeka.
- Halkaniifi guyyaa wal jijijjiiruun akka gabrichi waan tokkoon isaanii keessatti isa jala tare bakka buufatuufi.
- Amalli gabroota Rabbii of gadi qabuu, obsuu, yeroo namoonni dagatan hojii toltuu hojjachuu, Rabbiin sodaachuufi arjoomaafi waan biraa keessattis jiddu gala ta’uudha.

وَٱلَّذِينَ لَا يَدۡعُونَ مَعَ ٱللَّهِ إِلَٰهًا ءَاخَرَ وَلَا يَقۡتُلُونَ ٱلنَّفۡسَ
ٱلَّتِي حَرَّمَ ٱللَّهُ إِلَّا بِٱلۡحَقِّ وَلَا يَزۡنُونَۚ وَمَن يَفۡعَلۡ ذَٰلِكَ
يَلۡقَ أَثَامٗا ٦٨ يُضَٰعَفۡ لَهُ ٱلۡعَذَابُ يَوۡمَ ٱلۡقِيَٰمَةِ وَيَخۡلُدۡ
فِيهِۦ مُهَانًا ٦٩ إِلَّا مَن تَابَ وَءَامَنَ وَعَمِلَ عَمَلٗا صَٰلِحٗا
فَأُوْلَٰٓئِكَ يُبَدِّلُ ٱللَّهُ سَيِّـَٔاتِهِمۡ حَسَنَٰتٖۗ وَكَانَ ٱللَّهُ
غَفُورٗا رَّحِيمٗا ٧٠ وَمَن تَابَ وَعَمِلَ صَٰلِحٗا فَإِنَّهُۥ يَتُوبُ
إِلَى ٱللَّهِ مَتَابٗا ٧١ وَٱلَّذِينَ لَا يَشۡهَدُونَ ٱلزُّورَ وَإِذَا مَرُّواْ
بِٱللَّغۡوِ مَرُّواْ كِرَامٗا ٧٢ وَٱلَّذِينَ إِذَا ذُكِّرُواْ بِـَٔايَٰتِ
رَبِّهِمۡ لَمۡ يَخِرُّواْ عَلَيۡهَا صُمّٗا وَعُمۡيَانٗا ٧٣ وَٱلَّذِينَ يَقُولُونَ
رَبَّنَا هَبۡ لَنَا مِنۡ أَزۡوَٰجِنَا وَذُرِّيَّٰتِنَا قُرَّةَ أَعۡيُنٖ وَٱجۡعَلۡنَا
لِلۡمُتَّقِينَ إِمَامًا ٧٤ أُوْلَٰٓئِكَ يُجۡزَوۡنَ ٱلۡغُرۡفَةَ بِمَا صَبَرُواْ
وَيُلَقَّوۡنَ فِيهَا تَحِيَّةٗ وَسَلَٰمًا ٧٥ خَٰلِدِينَ فِيهَاۚ
حَسُنَتۡ مُسۡتَقَرّٗا وَمُقَامٗا ٧٦ قُلۡ مَا يَعۡبَؤُاْ بِكُمۡ رَبِّي
لَوۡلَا دُعَآؤُكُمۡۖ فَقَدۡ كَذَّبۡتُمۡ فَسَوۡفَ يَكُونُ لِزَامَۢا ٧٧

آياتها ٢٢٧ سُورَةُ الشُّعَرَاءِ ترتيبها ٢٦

68 Warra Rabbii waliin gabbaramaa biraa hin waammanneedha. Lubbuu Rabbiin ajjeesuu haraama godhes waan Rabbiin ajjeesuu ittiin eeyyame kan akka nama biraa ajjeesuu, erga fuudhee zinaa gochuufi amantii irraa duuba deebi'uutiin malee hin ajjeefneedha. Akkasumas zinaa hin godhanu. Namni yakka kana hojjate Guyyaa Qiyaamaa adabbii waan hojjatee qunnama.

69 Guyyaa Qiyaamaa adabbiin dachaa isaaf godhama. Salphatee adabbii keessatti hafa.

70 Garuu namni gara Rabbitti tawbatee hojii gaarii tawbaan isaa dhugaa ta'uu akeeku hojjate warra kana Rabbiin hamtuu isaan hojjatan gara toltuutti jijjiira. Rabbiin gabroottan Isaa irraa abbaa tawbateef araaramaadha; Isaan mararfataadhas.

71 Namni gara Rabbitti tawbatee, ragaa isaas hojii gaarii hojjatee yakka dhiise tawbaan isaa tawbaa qeebalamtuudha.

72 Warra dhara kan akka lafa yakkaafi tapha haraamaatti hin hirmaanneedha. Yeroo tapha bu'aa hin qabne kan haasaafi gocha dharaa irra dhufan ariitiidhaan lubbuu isaanii ishee sanatti makachuu irraa kabajanii taraniidha.

73 Ammas warra yeroo mallattoolee Rabbii dhaga'amtu yookiin argamtuun gorfaman gurra isaanii mu'ujizaa dhaga'amu irraa hin duuchineefi waan argamu irraa ija isaanii hin jaamsineedha.

74 Ammas warra yeroo Rabbii isaanii kadhatan 'yaa Rabbii keenya! Niitoliifi ilmaan keenya irraa nama Rabbiin sodaachuufi haqarratti jabaachuudhaan tasgabbii ijaa nuuf ta'anu nuuf kenni. Warra Rabbiin sodaatanuuf imaama haqa keessatti itti hidhatamu nu taasisi' jedhanuudha.

75 Warri amala kanaan ibsaman sababa ajaja Rabbii irratti obsaniif jannata keessatti gamoo sadarkaa ol aanaa mindeeffamu. Achi keessatti kabajaafi salaamtaadhaan malaykotaan simatamu. Rakkoo kamirraayyuu ni offolu.

76 Yeroo hunda ishee keessatti hafu. Bakki quphannaa isaan quphatanuufi bakki jireenyaa isaan jiraatanu tolteetti.

77 Yaa Ergamichaa! Kaafiroota kufrii isaanii irra turaniin: 'Rabbiin kiyya bu'aa isin irraa Isatti qaqqabu wahiitiif dhimma isin hin godhatu. Odoo gabroonni isaa kan isa kadhatan jiraachuu baatanii, silaa dhimma isin hin godhatu ture. Waan ergamaan Rabbiin biraa isinitti fide kijibsiiftaniittu. Mindaan kijibsiisuu keessanii isiniin adda hin bahu.

Waan keeyyattoota darban iraa fudhatamu:

- Shirkii irraa fagaachuun, lubbuu haqaan malee ajjeesuu irraa fagaachuun, zinaa irraa fagaachuun, dhara irraa fagaachuun, keeyyattoota Rabbii xinxaluuniifi du'aa'ii gochuun haala gabroota Al-Rahmaan irraayi.
- Tawbaan qulqulluu jechuun hojii gaarii hojjachuufi hamtuu irraa fagaachuudha.
- Obsi jannata sadarkaa ol aanaa seenuudhaaf sababa ta'a.

Iimaana kaafirootaa irraa Rabbiin dureessa.

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

طسٓمٓ ١ تِلْكَ ءَايَٰتُ ٱلْكِتَٰبِ ٱلْمُبِينِ ٢ لَعَلَّكَ بَٰخِعٌ نَّفْسَكَ أَلَّا الحزب ٣٧
يَكُونُوا۟ مُؤْمِنِينَ ٣ إِن نَّشَأْ نُنَزِّلْ عَلَيْهِم مِّنَ ٱلسَّمَآءِ ءَايَةً فَظَلَّتْ
أَعْنَٰقُهُمْ لَهَا خَٰضِعِينَ ٤ وَمَا يَأْتِيهِم مِّن ذِكْرٍ مِّنَ ٱلرَّحْمَٰنِ مُحْدَثٍ
إِلَّا كَانُوا۟ عَنْهُ مُعْرِضِينَ ٥ فَقَدْ كَذَّبُوا۟ فَسَيَأْتِيهِمْ أَنۢبَٰٓؤُا۟ مَا كَانُوا۟
بِهِۦ يَسْتَهْزِءُونَ ٦ أَوَلَمْ يَرَوْا۟ إِلَى ٱلْأَرْضِ كَمْ أَنۢبَتْنَا فِيهَا مِن كُلِّ زَوْجٍ
كَرِيمٍ ٧ إِنَّ فِى ذَٰلِكَ لَءَايَةً ۖ وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُم مُّؤْمِنِينَ ٨ وَإِنَّ
رَبَّكَ لَهُوَ ٱلْعَزِيزُ ٱلرَّحِيمُ ٩ وَإِذْ نَادَىٰ رَبُّكَ مُوسَىٰٓ أَنِ ٱئْتِ ٱلْقَوْمَ
ٱلظَّٰلِمِينَ ١٠ قَوْمَ فِرْعَوْنَ ۚ أَلَا يَتَّقُونَ ١١ قَالَ رَبِّ إِنِّىٓ أَخَافُ
أَن يُكَذِّبُونِ ١٢ وَيَضِيقُ صَدْرِى وَلَا يَنطَلِقُ لِسَانِى فَأَرْسِلْ
إِلَىٰ هَٰرُونَ ١٣ وَلَهُمْ عَلَىَّ ذَنۢبٌ فَأَخَافُ أَن يَقْتُلُونِ ١٤ قَالَ
كَلَّا ۖ فَٱذْهَبَا بِـَٔايَٰتِنَآ ۖ إِنَّا مَعَكُم مُّسْتَمِعُونَ ١٥ فَأْتِيَا فِرْعَوْنَ
فَقُولَآ إِنَّا رَسُولُ رَبِّ ٱلْعَٰلَمِينَ ١٦ أَنْ أَرْسِلْ مَعَنَا بَنِىٓ إِسْرَٰٓءِيلَ
١٧ قَالَ أَلَمْ نُرَبِّكَ فِينَا وَلِيدًا وَلَبِثْتَ فِينَا مِنْ عُمُرِكَ سِنِينَ
١٨ وَفَعَلْتَ فَعْلَتَكَ ٱلَّتِى فَعَلْتَ وَأَنتَ مِنَ ٱلْكَٰفِرِينَ ١٩

BOQONNAA ASHU'ARAA'I

- Isheen suuraa Makkaati -

Kaayyoo Suurattii:

warra ergamaa kijibsiisuu irra turanii ergaa isaas arrabsanii dura dhaabbachuufi waa'ee isaanii xiqqeessuudha.

Ibsa suurattii:

(1) (Xaa Siin Miim) wanti ishee fakkaatu jalqaba suuraa Albaqaraa keessatti irratti dubbatameera.

(2) Kun keeyyata Qur`aana isa haqa soba irraa adda baasaa ta`eeti.

(3) Yaa Ergamichaa! Ati isaan qajeelchuuf bololuu irraa kan ka'e mu'umina ta'uu dhabuu isaaniitiif gaddaafi bolola keetiin lubbuu kee ajjeesuun siif sodaatama.

(4) Yoo mu'ujizaa wahii samii irraa isaaniif buusuu feene ni buufna. Mormi isaanii isheedhaaf xiqqaattuu taati. Garuu ghaybiitti amanuufi amanuu dhabuu isaanii isaan mokkorree ilaaluu jecha kana hin gochuu hin feene.

(5) Mushrikoota kanatti lakkoofsuma gorsi buufamiinsi isaa haaraa ta'e kan ragaa tokkichummaa Rabbiitiifi Nabiyyiin Isaas dhugaa dubbataa jiraachuu isaa kan akeeku Al-Rahmaaniin biraa yemmuu isaanitti dhufe, isa dhagahuufi dhugoomsuu irraa gara galanu malee hin hafanu.

(6) Dhugumaan waan ergamaan isaanii isaanitti fidde hunda kijibsiisaniiru. Maalummaan oduu waan isaan itti qoosaa turanii isaanitti dhufuuf jira; adabbiinis isaan mudata.

(7) Warri kufrii isaanii irratti dawwaman kun, sila dachii Nuti biqiloota gosa hundaa ishee keessatti biqilchinee ilaalcha bu`a qabeessa ta`e odoo hin ilaalin kufrii isaanii irra turuu?

(8) Dachii keessatti gosa biqiloota adda addaa biqilchuu keessa ragaa iftuu akka abbaan ishee biqilche du'aa kaasuu danda'u akeekutu jira; irra hedduun isaanii mu'uminaa miti.

(9) Yaa Ergamichaa! Rabbiin kee Isatu injifataa womaa Isa hin injifanneedha. Gabroota Isaas kan akkaan mararfatuudha.

(10) Yaa Ergamichaa! Yeroo Rabbiin kee Muusaadhaan: 'ummata Rabbitti kafaruufi Ilmaan Israa'iil gabra godhachuudhaan lubbuu isaanii miidhanitti dhaqi' jechuun ajaju yaadadhu.

(11) Isaan ummata Fir'awni; suutaan akka isaan ajaja Rabbii guutanuufi waan Inni dhorge irraa dhorgamanu gara Rabbiin sodaatti isaan ajaja.

(12) Muusaan ni jedhe: 'waan an si biraa isaanitti qaqqabsiisu ilaalchisee na sobsiisu jechuun sodaadha.

(13) Na kijibsiisuu isaaniitiif qomni na dhiphata. Arrabni kiyyas dubbachuu irraa ni qabama. Akka na gargaaruuf jecha gara obboleessa kiyya Haaruunitti Jibriiliin ergi. (14) Sababa ani nama Misraa tokko ajjeeseef yakka wahii narraa qabu; ana ajjeesuun sodaadha. ' (15) Rabbiin Muusaadhaan ni jedhe: 'lakki! si hin ajjeesanu. Atiifi obboleessi kee Haaruun keeyyattoota keenya dhugaa ta'uu keessan akeekuun deemaa. Nuti tumsaafi gargaarsaan isinii waliin jirra; waan isin jettanuufi isiniin jedhamu dhageeffatoodha; homaa Nu hin miliqu. (16) Gara Fir'awn dhaqaatii 'nuti ergamaa Rabbii uumama hundaa irraa gara keetti ergamneedha jedhaanii. (17) Ilmaan israa'iil nu waliin ergi (bilisa godhii gadi lakkisi) jechuudhaan (sitti ergamne). (18) Fir'awn Muusaadhaan ni jedhe: 'nuti xiqqoo taatee of biratti si hin guddifnee? Umurii kee waggaa baay'ee nu bira hin turree? Maaltu nabiyyummaa himachuutti si kakaase? (19) Yeroo nama gosa kee irraa ta'e tumsuuf nama Misraa ajjeeftu yakka guddaa hojjatte. Ati tola ani sitti oole warra mormu irraayi.

Waan keeyyattoota darban iraa fudhatamu:

- Ergamaan Rabbii nama qajeelchuuf bolollii isaan qaban.
- Sifata injifannaafi rahmataa Rabbiif mirkaneessuu;
- Qoma bal'achuufi collummaan daa'iif barbaachisaa ta'uu;
- Da'awaan nabiyyootaa waan Rabbiin malee jiruuf gabrummaa irraa bilisoomsuudha.
- Fir'awn ergamaa ta'uu Muusaa irratti nama inni ajjeese ragaa itti godhate. Kun akka isheen kijibsiisuuf ragaa hin taane akeeka.

قَالَ فَعَلۡتُهَآ إِذٗا وَأَنَا۠ مِنَ ٱلضَّآلِّينَ ٢٠ فَفَرَرۡتُ مِنكُمۡ لَمَّا خِفۡتُكُمۡ
فَوَهَبَ لِي رَبِّي حُكۡمٗا وَجَعَلَنِي مِنَ ٱلۡمُرۡسَلِينَ ٢١ وَتِلۡكَ نِعۡمَةٞ
تَمُنُّهَا عَلَيَّ أَنۡ عَبَّدتَّ بَنِيٓ إِسۡرَٰٓءِيلَ ٢٢ قَالَ فِرۡعَوۡنُ وَمَا رَبُّ ٱلۡعَٰلَمِينَ
٢٣ قَالَ رَبُّ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضِ وَمَا بَيۡنَهُمَآۖ إِن كُنتُم مُّوقِنِينَ
٢٤ قَالَ لِمَنۡ حَوۡلَهُۥٓ أَلَا تَسۡتَمِعُونَ ٢٥ قَالَ رَبُّكُمۡ وَرَبُّ ءَابَآئِكُمُ
ٱلۡأَوَّلِينَ ٢٦ قَالَ إِنَّ رَسُولَكُمُ ٱلَّذِيٓ أُرۡسِلَ إِلَيۡكُمۡ لَمَجۡنُونٞ
٢٧ قَالَ رَبُّ ٱلۡمَشۡرِقِ وَٱلۡمَغۡرِبِ وَمَا بَيۡنَهُمَآۖ إِن كُنتُمۡ تَعۡقِلُونَ
٢٨ قَالَ لَئِنِ ٱتَّخَذۡتَ إِلَٰهًا غَيۡرِي لَأَجۡعَلَنَّكَ مِنَ ٱلۡمَسۡجُونِينَ
٢٩ قَالَ أَوَلَوۡ جِئۡتُكَ بِشَيۡءٖ مُّبِينٖ ٣٠ قَالَ فَأۡتِ بِهِۦٓ إِن كُنتَ
مِنَ ٱلصَّٰدِقِينَ ٣١ فَأَلۡقَىٰ عَصَاهُ فَإِذَا هِيَ ثُعۡبَانٞ مُّبِينٞ ٣٢
وَنَزَعَ يَدَهُۥ فَإِذَا هِيَ بَيۡضَآءُ لِلنَّٰظِرِينَ ٣٣ قَالَ لِلۡمَلَإِ حَوۡلَهُۥٓ
إِنَّ هَٰذَا لَسَٰحِرٌ عَلِيمٞ ٣٤ يُرِيدُ أَن يُخۡرِجَكُم مِّنۡ أَرۡضِكُم
بِسِحۡرِهِۦ فَمَاذَا تَأۡمُرُونَ ٣٥ قَالُوٓاْ أَرۡجِهۡ وَأَخَاهُ وَٱبۡعَثۡ فِي ٱلۡمَدَآئِنِ
حَٰشِرِينَ ٣٦ يَأۡتُوكَ بِكُلِّ سَحَّارٍ عَلِيمٖ ٣٧ فَجُمِعَ ٱلسَّحَرَةُ
لِمِيقَٰتِ يَوۡمٖ مَّعۡلُومٖ ٣٨ وَقِيلَ لِلنَّاسِ هَلۡ أَنتُم مُّجۡتَمِعُونَ ٣٩

(20) Muusaan Fir'awniin haala badii isaa amanuun ni jedhe: 'namicha kanan ajjeese odoo Rabbiin biraa ergaan natti dhufin dura warra wallaalaa irraa yemmuun ta`ee jiruudha.

(21) Isaaf jecha na ajjeeftu jechuu yemmuun sodaadhu gara biyya Madyanitti baqqe. Achumaan Rabbiin kiyya beekumsa naaf kennee ergamoota Isaa irraa na taasise.

(22) Ati odoo akka Ilmaan Israa'iil gabroomfatte ana hin gabroomfatin na guddisuun kee galata ati dhugumaan natti oolteedha. Garuu kun (gara dhugaatti) si waamuu irraa na hin dhorgu. '

(23) Fir'awnis Muusaadhaan: 'Rabbiin uumama hundaa kan ati Isatu na erge jettu kun maali?' jedhe.

(24) Muusaanis Fir`awniif deebii yemmuu deebisu: 'Rabbiin aalamaa gooftaa samii, dachiifi waan jidduu isaanii jiruuti. Yoo kan mirkaneessitanu taataniif Isatu gooftaa isaaniiti waan ta`eef Isa qofa gabbaraa' jedhe.

(25) Fir'awnis qondaaltota naannoo isaa jiranuun 'deebii Muusaafi kijiba inni himatu ni dhageessu mitii?' jedhe.

(26) Muusaanis 'Rabbiin gooftaa keessaniifi kan abbootii keessan duraaniiti' jedhe.

(27) Fir'awnis 'inni ani ergamaadha jedhu kun maraatuudha; akka itti deebisu hin hubatu. Waan hin hubanne dubbata' jedhe.

(28) Muusaan 'Rabbiin inni ani garasaatti isin waamu kun yoo sammuu qabaattaniif gooftaa bahaa, dhihaafi jidduu lamaan isaanii jiruuti' jedhe.

(29) Fir'awn ogga Muusaan falmee dadhabu 'yoo ati gabbaramaa anaan ala jiru tolfatte warra hidhamu irraan si taasisa' jedhe.

(30) Muusaan Fir'awniin 'odoma ani waan dhugaa ta'uu kiyya akeeku Rabbiin biraa sitti fidee dhufeeyis na hiitaa?' jedhe.

(31) 'Yoo waan dubbattu keessatti dhugaa taateef wanta dhugaa ta'uu kee akeeku fidi' jedheen.

(32) Muusaan ulee isaa lafatti darbannaan akka tasaa bofa guddaa ijaan argamu ta'e.

(33) Harka isaa kaabbaa isaa jala seensisee adii ifaa ta'ee baase. Isas warri ilaalan ni argu.

(34) Fir'awn qondaaltota ummata isaa kan naannoo isaa jiranuun 'namichi kun nama sihrii hojjatu akkaan beekuudha;

(35) Sihrii isaatiin dachii keessan irraa isin baasuu fedha. Waan isa goonu keessatti yaanni keessan maali?' jedhe.

(36) Isaanis isaan ni jedhan: 'isaafi obboleessa isaa tursiisi; adabbii isaaniitiif hin ariifatin. Nama warra sihrii walitti qabu magaala Misraa keessatti ergi.

(37) Namoota sihrii akkaan beekan sitti fidu. '

(38) Fir'awn muusaadhaan wal dorgomsiisuuf jecha warra sihrii hojjatan cufa bakka tokkotti walitti qabe.

(39) Namootaan 'sila isin Muusaa moo warra sihriitu mo'ataa ilaaluuf walitti hin qabamtanuu?' jedhame.

Waan keeyyattoota darban iraa fudhatamu:

- Dogongorrii daa'iin duraan dogongoreefi tolli irratti oolame nama sana gara dhugaatti waamuu irraa isa hin dhorgu.
- Diina irraa of tiksuuf sababa guuttachuun iimaanaafi Rabbirratti hirkachuu hin faallessu.
- Uumamni Rabbii tokkummaafi gabbaramaa ta'uu Rabbii akeeka.
- Ragaan namaa dadhabuun sababa humnatti nama geessuudha.
- Warra amantii irratti ummata biroo kaasuun aadaa warra jallattootaati.

لَعَلَّنَا نَتَّبِعُ ٱلسَّحَرَةَ إِن كَانُواْ هُمُ ٱلْغَٰلِبِينَ ٤٠ فَلَمَّا جَآءَ ٱلسَّحَرَةُ
قَالُواْ لِفِرْعَوْنَ أَئِنَّ لَنَا لَأَجْرًا إِن كُنَّا نَحْنُ ٱلْغَٰلِبِينَ ٤١ قَالَ نَعَمْ
وَإِنَّكُمْ إِذًا لَّمِنَ ٱلْمُقَرَّبِينَ ٤٢ قَالَ لَهُم مُّوسَىٰٓ أَلْقُواْ مَآ أَنتُم مُّلْقُونَ
٤٣ فَأَلْقَوْاْ حِبَالَهُمْ وَعِصِيَّهُمْ وَقَالُواْ بِعِزَّةِ فِرْعَوْنَ إِنَّا لَنَحْنُ
ٱلْغَٰلِبُونَ ٤٤ فَأَلْقَىٰ مُوسَىٰ عَصَاهُ فَإِذَا هِيَ تَلْقَفُ مَا يَأْفِكُونَ
٤٥ فَأُلْقِيَ ٱلسَّحَرَةُ سَٰجِدِينَ ٤٦ قَالُوٓاْ ءَامَنَّا بِرَبِّ ٱلْعَٰلَمِينَ ٤٧
رَبِّ مُوسَىٰ وَهَٰرُونَ ٤٨ قَالَ ءَامَنتُمْ لَهُۥ قَبْلَ أَنْ ءَاذَنَ لَكُمْ إِنَّهُۥ
لَكَبِيرُكُمُ ٱلَّذِي عَلَّمَكُمُ ٱلسِّحْرَ فَلَسَوْفَ تَعْلَمُونَ لَأُقَطِّعَنَّ أَيْدِيَكُمْ
وَأَرْجُلَكُم مِّنْ خِلَٰفٍ وَلَأُصَلِّبَنَّكُمْ أَجْمَعِينَ ٤٩ قَالُواْ لَا ضَيْرَ إِنَّآ
إِلَىٰ رَبِّنَا مُنقَلِبُونَ ٥٠ إِنَّا نَطْمَعُ أَن يَغْفِرَ لَنَا رَبُّنَا خَطَٰيَٰنَآ أَن كُنَّآ
أَوَّلَ ٱلْمُؤْمِنِينَ ٥١ ۞ وَأَوْحَيْنَآ إِلَىٰ مُوسَىٰٓ أَنْ أَسْرِ بِعِبَادِيٓ إِنَّكُم
مُّتَّبَعُونَ ٥٢ فَأَرْسَلَ فِرْعَوْنُ فِي ٱلْمَدَآئِنِ حَٰشِرِينَ ٥٣ إِنَّ هَٰٓؤُلَآءِ
لَشِرْذِمَةٌ قَلِيلُونَ ٥٤ وَإِنَّهُمْ لَنَا لَغَآئِظُونَ ٥٥ وَإِنَّا لَجَمِيعٌ حَٰذِرُونَ
٥٦ فَأَخْرَجْنَٰهُم مِّن جَنَّٰتٍ وَعُيُونٍ ٥٧ وَكُنُوزٍ وَمَقَامٍ كَرِيمٍ ٥٨
كَذَٰلِكَ وَأَوْرَثْنَٰهَا بَنِيٓ إِسْرَٰٓءِيلَ ٥٩ فَأَتْبَعُوهُم مُّشْرِقِينَ ٦٠

ثلاثة أرباع الحزب ٣٧

(40) Yoo warri sihrii Muusaa mo'ataniif isaan hordofuun keenya ni kajeelama.
(41) Warri sihrii yeroo Muusaa injifachuuf gara Fir'awn dhufan 'yoo Muusaa injifanneef sila mindaan meeshaa yookiin sadarkaa nuuf jiraataa?' jedhan.
(42) Fir'awnis 'eeyyeen; mindaan isiniif jira. Isin ogga isa mo'attan aangoo ol aanaa isiniif kennuudhaan warra gara kiyyatti dhihaatu irraa taatu' jedhe.
(43) Muusaan nasrii Rabbitti amanee akka wanti isa biraa sihrii hin taane ibsuudhaan 'funyoofi ulee keessan waan darbattan darbadhaa' jedhe.
(44) Funyoofi ulee isaanii darabanii yeroo darbatan 'guddina Fir'awniin nutu injifata; muusaan ni injifatama' jedhan.
(45) Muusaan ulee isaa darbannaan bofatti jijjiirame. Yeroma sana isheen sihrii isaan namoota irratti fafakkeessan liqimsite.
(46) Warri sihrii yeroma uleen Muusaa waan isaan darban liqimsuu arganu sujuuda Rabbiif kufan.
(47) Ni jedhan: 'Rabbii uumama hundaatti amanneerra.
(48) Rabbii muusaafi Haaruunitti'
(49) Fir'awn saahiroonni amanuu isaanii haala mormuun: 'odoo ani isiniif hin eeyyamin Muusaatti amantanii? Muusaan isa guddicha sihrii isin barsiiseedha. Warra Misraa biyyarraa baasuuf waliin maryattaniittu. Adabbii ani isinirraan gahu beekuuf jirtu. Tokko tokkoon keessan irraa harkaafi miila keessan wal dabarsuudhaan harka mirgaafi miila bitaa yookiin harka bitaafi miila mirgaa isin irraa kuta. Sana booda nama tokko odoo hin hanbisin hunda keessanuu muka tamriitti isin fannisa' jedhe.
(50) Warri sihriis Fir'awniin ni jedhan: 'qaama muruufi fannisuu ati addunyaa irratti ittiin nu sodaachiftu keessa miidhaan hin jiru. Adabbiin kee ni dhuma. Nuti gara Rabbii keenyaa deebi'oodha. Rahmata Isaa dhaabbataa ta'e keessa nu seensisa.
(51) Waan nuti jalqaba warra Muusaatti amannee taaneef Rabbiin yakka keenya darbe nuuf dhiisuu kajeella. '
(52) Muusaatti Ilmaan Israa'iil fuudhii bahi jechuu haalaa isa ajajnuun beeksisa itti goone. Fir'awniifi warri isaa wajjin jiranu isaan deebisuuf kan isaan hordofanuudha.
(53) Fir'awn loltoota isaa magaalaa keessa jiranu akka isaan Ilmaan Israa'iil warra Misra irraa bahaaran deebisanuuf nama walitti qabu erge.
(54) Fir'awn waa'ee Ilmaan Israa'iil tuffatee 'warri kun garee xinnoodha;
(55) Isaan waan isaanirratti nu dallansiisu hojjataniiru.
(56) Nuti dammaqnee isaaniif qophoofneerra' jedhe.
(57) Fir'awniifi ummata isaa ashaakiltii gaariifi bishaan yaa'u kan isaan keessa turan keessaa isaan baafne.
(58) Qabeenyaa kuufamaafi manneen gaggaarii irraa isaan baafne.
(59) Akkuma fir'awniifi ummata isaa qananii kana keessaa baafne qananii gosii kanaa Ilmaan Israa'iiliif Shaamiin keessatti mijeessine.
(60) Fir'awniifi ummanni isaa yeroo biiftuun baatu keessa faana Ilmaan Israa'iil hordofanii deeman.

Waan keeyyattoota darban iraa fudhatamu:

- Hariiroon jidduu warra karaa sobaarra jiruu faayidaa addunyaa qofa.
- Muusaan waadaa Rabbii isaa dhugoomsuudhaan akka warra sihrii mo'atu amane.
- Warri sihrii achumaan amanuun akka Rabbiin qalbii namaa gara fedhetti jijjiiru akeeka.
- Quufaafi miidhaan sababa mootummaan baduu ta'a.

فَلَمَّا تَرَٰٓءَا ٱلۡجَمۡعَانِ قَالَ أَصۡحَٰبُ مُوسَىٰٓ إِنَّا لَمُدۡرَكُونَ ٦١
قَالَ كَلَّآۖ إِنَّ مَعِيَ رَبِّي سَيَهۡدِينِ ٦٢ فَأَوۡحَيۡنَآ إِلَىٰ مُوسَىٰٓ أَنِ
ٱضۡرِب بِّعَصَاكَ ٱلۡبَحۡرَۖ فَٱنفَلَقَ فَكَانَ كُلُّ فِرۡقٖ كَٱلطَّوۡدِ ٱلۡعَظِيمِ
٦٣ وَأَزۡلَفۡنَا ثَمَّ ٱلۡأٓخَرِينَ ٦٤ وَأَنجَيۡنَا مُوسَىٰ وَمَن مَّعَهُۥٓ أَجۡمَعِينَ
٦٥ ثُمَّ أَغۡرَقۡنَا ٱلۡأٓخَرِينَ ٦٦ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَأٓيَةٗۖ وَمَا كَانَ
أَكۡثَرُهُم مُّؤۡمِنِينَ ٦٧ وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ ٱلۡعَزِيزُ ٱلرَّحِيمُ ٦٨
وَٱتۡلُ عَلَيۡهِمۡ نَبَأَ إِبۡرَٰهِيمَ ٦٩ إِذۡ قَالَ لِأَبِيهِ وَقَوۡمِهِۦ مَا تَعۡبُدُونَ
٧٠ قَالُواْ نَعۡبُدُ أَصۡنَامٗا فَنَظَلُّ لَهَا عَٰكِفِينَ ٧١ قَالَ هَلۡ
يَسۡمَعُونَكُمۡ إِذۡ تَدۡعُونَ ٧٢ أَوۡ يَنفَعُونَكُمۡ أَوۡ يَضُرُّونَ ٧٣ قَالُواْ
بَلۡ وَجَدۡنَآ ءَابَآءَنَا كَذَٰلِكَ يَفۡعَلُونَ ٧٤ قَالَ أَفَرَءَيۡتُم مَّا كُنتُمۡ
تَعۡبُدُونَ ٧٥ أَنتُمۡ وَءَابَآؤُكُمُ ٱلۡأَقۡدَمُونَ ٧٦ فَإِنَّهُمۡ عَدُوّٞ لِّيٓ
إِلَّا رَبَّ ٱلۡعَٰلَمِينَ ٧٧ ٱلَّذِي خَلَقَنِي فَهُوَ يَهۡدِينِ ٧٨ وَٱلَّذِي هُوَ
يُطۡعِمُنِي وَيَسۡقِينِ ٧٩ وَإِذَا مَرِضۡتُ فَهُوَ يَشۡفِينِ ٨٠ وَٱلَّذِي
يُمِيتُنِي ثُمَّ يُحۡيِينِ ٨١ وَٱلَّذِيٓ أَطۡمَعُ أَن يَغۡفِرَ لِي خَطِيٓـَٔتِي
يَوۡمَ ٱلدِّينِ ٨٢ رَبِّ هَبۡ لِي حُكۡمٗا وَأَلۡحِقۡنِي بِٱلصَّٰلِحِينَ ٨٣

61 Yeroo ummanni Muusaafi loltoonni Fir'awn wal arganii hundi isaaniituu wal ilaalan, sahaabonni Muusaa 'Fir'awniifi ummanni isaa nu dhaqqabaniiru; dandeettii isaan irratti hin qabnu' jedhan.

62 Muusaan ummata isaatiin 'dubbiin akka isin yaaddanii miti; Rabbiin kiyya gargaarsaafi tumsaan naa waliin jira. Kallattii walabaatti na akeekuuf jira' jedhe.

63 'Ulee keetiin galaana rukuti' jechuu Muusaatti beeksisa goone. Ittiin rukute. Galaanichis babbaqaqee seensa kudha lama hanga gosa Ilmaan Israa'iilitti bahe. Kutaan galaanaa hunduu akka gaara guddaa ta'ee cimee yaa'uu dhiisee gadi dhaabbate.

64 Fir'awniifi ummata isaanii gara galaanaatti dhiheessinee karaa seenamu se'anii seenan.

65 Muusaafi Banii Israa'iil cufaa bilisa baafne; namni tokkollee isaan irraa hin halaakamne.

66 Ergasii Fir'awniifi ummata isaa bishaaniin halaakne.

67 Bishaan Muusaadhaaf adda qoodamee ummanni isaa walaba bahuufi Fir'awniin ummata isaa waliin halaakuu keessa mallattoo dhugaa ta'uu Muusaa akeekutu jira. Baay'een warra Fir'awnii waliin jiranii Mu'uminoota hin taane.

68 Yaa ergamichaa! Rabbiin kee injifataa diinota isaa irraa haaloo bahatuufi warra isaan irraa tawbate mararfatuudha.

69 Yaa ergamichaa! Seenaa Ibraahiim isaan irratti dubbisi.

70 Yeroo inni abbaa isaa Aazariin 'Rabbii gaditti maal gabbaraartu?' jedhu.

71 Ummanni isaa 'sanama gabbarra; ishee gabbaruu irra turra' isaan jedhan.

72 Ibraahiim isaaniin jedhe: 'sanamni kun sila yeroo isin waamtan ni dhaga'uu?

73 Moo yoo isin isaaniin bultan isin fayyadanii yoo isin diddan isin miidhu?'

74 Isaanis 'yeroo nuti waamne nu hin dhaga'anu; yoo nuti isaaniin bulles nu hin fayyadanu. Yoo nuti dinnes nu hin miidhanu. Qabatamni jiru nuti abbootiin keenyaa kana yemmuu hojjatanu arginee isaanuma hordofaa jirra' jedhan.

75 Ibraahiim ni jedhe: 'waan gabbaraa jirtan kana xinxaltanii argitanii?

76 Waan abbootiin keessanis gabbaraa turanoo?

77 Hundi isaaniituu soba waan ta'aniif anaaf diina; Rabbii gooftaa uumama hundaa sana malee.

78 Isa na uume sanatu gara toltuu addunyaafi aakhiraatti na qajeelcha.

79 Ogga ani beela'e isa qofatu na nyaachisa; yeroon dheebodhes isatu na obaasa.

80 Yeroo ani dhukkubsadhes isuma qofatu na fayyisa.

81 Yeroo umuriin kiyya dhumes isa qofatu na ajjeesa. Booda du'aatis na kaasa.

82 Guyyaa mindaas yakka kiyya naaf araaramuu Isa qofarraan kajeela. '

83 Ibraahiim Rabbii isaa kadhatee ni jedhe: 'yaa Rabbi! Hubannoo amantii naa kenni; nabiyyoota gaggaariitti na qaqqabsiisuudhaan isaanii wajjin jannata na seensisi. '

Waan keeyyattoota darban iraa fudhatamu:

- Rabbiin tumsa, gargaarsaafi furmaata kennuudhaan Mu'uminoota waliin jira.
- Sifaanni injifannoofi rahmataa Rabbiif mirkaneessuu.
- Abdiin mu'uminni Rabbii isaa irraa qabu guddachuudha.

وَٱجۡعَل لِّي لِسَانَ صِدۡقٖ فِي ٱلۡأٓخِرِينَ ٨٤ وَٱجۡعَلۡنِي مِن وَرَثَةِ جَنَّةِ
ٱلنَّعِيمِ ٨٥ وَٱغۡفِرۡ لِأَبِيٓ إِنَّهُۥ كَانَ مِنَ ٱلضَّآلِّينَ ٨٦ وَلَا تُخۡزِنِي يَوۡمَ
يُبۡعَثُونَ ٨٧ يَوۡمَ لَا يَنفَعُ مَالٞ وَلَا بَنُونَ ٨٨ إِلَّا مَنۡ أَتَى ٱللَّهَ بِقَلۡبٖ
سَلِيمٖ ٨٩ وَأُزۡلِفَتِ ٱلۡجَنَّةُ لِلۡمُتَّقِينَ ٩٠ وَبُرِّزَتِ ٱلۡجَحِيمُ لِلۡغَاوِينَ
٩١ وَقِيلَ لَهُمۡ أَيۡنَ مَا كُنتُمۡ تَعۡبُدُونَ ٩٢ مِن دُونِ ٱللَّهِ هَلۡ يَنصُرُونَكُمۡ
أَوۡ يَنتَصِرُونَ ٩٣ فَكُبۡكِبُواْ فِيهَا هُمۡ وَٱلۡغَاوُۥنَ ٩٤ وَجُنُودُ إِبۡلِيسَ
أَجۡمَعُونَ ٩٥ قَالُواْ وَهُمۡ فِيهَا يَخۡتَصِمُونَ ٩٦ تَٱللَّهِ إِن كُنَّا لَفِي
ضَلَٰلٖ مُّبِينٍ ٩٧ إِذۡ نُسَوِّيكُم بِرَبِّ ٱلۡعَٰلَمِينَ ٩٨ وَمَآ أَضَلَّنَآ إِلَّا
ٱلۡمُجۡرِمُونَ ٩٩ فَمَا لَنَا مِن شَٰفِعِينَ ١٠٠ وَلَا صَدِيقٍ حَمِيمٖ ١٠١ فَلَوۡ
أَنَّ لَنَا كَرَّةٗ فَنَكُونَ مِنَ ٱلۡمُؤۡمِنِينَ ١٠٢ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَأٓيَةٗۖ وَمَا كَانَ
أَكۡثَرُهُم مُّؤۡمِنِينَ ١٠٣ وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ ٱلۡعَزِيزُ ٱلرَّحِيمُ ١٠٤ كَذَّبَتۡ
قَوۡمُ نُوحٍ ٱلۡمُرۡسَلِينَ ١٠٥ إِذۡ قَالَ لَهُمۡ أَخُوهُمۡ نُوحٌ أَلَا تَتَّقُونَ ١٠٦
إِنِّي لَكُمۡ رَسُولٌ أَمِينٞ ١٠٧ فَٱتَّقُواْ ٱللَّهَ وَأَطِيعُونِ ١٠٨ وَمَآ أَسۡـَٔلُكُمۡ
عَلَيۡهِ مِنۡ أَجۡرٍۖ إِنۡ أَجۡرِيَ إِلَّا عَلَىٰ رَبِّ ٱلۡعَٰلَمِينَ ١٠٩ فَٱتَّقُواْ ٱللَّهَ
الحزب ٣٨ وَأَطِيعُونِ ١١٠ ۞ قَالُوٓاْ أَنُؤۡمِنُ لَكَ وَٱتَّبَعَكَ ٱلۡأَرۡذَلُونَ ١١١

84 Dhaloota booda kiyya dhufan keessatti yaadannoofi faaruu gaarii naaf godhi.

85 Nama sadarkaa jannataa kan gabroonni kee Mu'uminoonni keessatti qanani'an dhaaluufi ishee keessa taa'u na taasisi.

86 Abbaa kiyyaaf araarami; inni sababa shirkii haqa irraa jallateera. Ibraahiim abbaa isaatiif odoo kan ibiddaa ta'uun isaa ifa hin galin kadhate. Sana booda dhiisee irraa qulqullaa'e.

87 Guyyaa namoonni qormaataaf kaafaman na hin xiqqeessin.

88 Guyyaa isa keessa qabeenyi namni addunyaatti walitti qabeefi ilmaan isaa hin fayyanneedha.

89 Garuu namni odoo Rabbitti homaa hin qindeessin, munaafiqaafi riyaa'ii hin qabaatin qalbii qulqulluudhaan Rabbitti dhufe qabeenya karaa Rabbitti kennateefi ilmaan Rabbiin isaaf kadhatanuun ni fayyadama.

90 Warra ajaja Isaa guutuufi dhorgaa Isaa dhiisuudhaan Rabbiin sodaataniif jannanni dhihaatte.

91 Bakka wal ga'iitti ibiddi warra jallatoo karaa amantii haqaa irraa jallataniif mullifamte. '

92 Isaan dheekkamuuf jecha isaaniin jedhame: 'sanamoonni isin gabbaraartan eessa jiru?

93 Kan Rabbii gaditti gabbartan meerre? Adabbii Rabbii irraa isin dhorguudhaan isin tumsuu? Mataa isaanii hoo ni tumsuu?

94 Isaaniifi warri isaan jallisan jahannama keessatti gariin isaanii gubbaa garii irratti darbataman.

95 Gargaartonni ibliis hunduu tokkollee keessaa odoo hin hafin itti darbaman.

96 Mushrikoonni warri Rabbii gaditti waan biraa gabbaran warra gabbaraniin wal falmanii ni jedhan:

97 Wallaahii dhugumatti jallina ifaa keessa turre.

98 Yeroo Rabbii uumaa hundaatti isin qixxeessinee isin gabbarru.

99 Yakkamtoota warra Rabbii gaditti isaan gabbaruutti nu waaman malee wanti biraa nu hin jallifne.

100 Manguddoonni Rabbiin nuuf araarsanii adabbii irraa nu tumsan nuuf hin jiranu.

101 Jaalalleen jaalala dhugaa nuuf qabu adabbii nurraa deebisee nuuf manguddoomu hin jiru.

102 Odoo addunyaatti deebi'uun nuuf jiraatee silaa warra Rabbitti amanu irraa taana.

103 Seenaa Ibraahiimiifi booda warra kijibsiiftotaa keessa nama yaaduuf xinxallaatu jira. Baay'een isaanii Mu'uminoota hin taane.

104 Yaa ergamichaa! Rabbiin kee injifataa Isa diinota Isaa irraa haaloo bahatuudha. Warra tawbatan immoo mararfataadha.

105 Ummanni Nuuh ergamoota kijibsiisaniiru.

106 Innis yeroo Nuuh isaaniin jedhu: 'sila Rabbiin sodaattanii waan isa malee jiru gabbaruu hin dhiiftanuu?

107 Ani ergamaa Rabbiin gara keessanitti na ergeedha. Amanamaa waan Rabbiin natti erge hin daballeefi hin hirrifneedha.

108 Ajaja Isaa guutuufi dhorgaa Isaa dhiisuudhaan Rabbiin sodaadhaa. Waan ani isin ajajuufi dhorgu keessatti anaanis bulaa.

109 Waan isinitti himu kana keessatti mindaa isin irraa hin barbaadu. Mindaan kiyya Rabbii gooftaa uumama hundaa irra jira.

110 Ajaja Isaa guutuufi dhorgaa Isaa dhiisuudhaan Rabbiin sodaadhaa. Waan ani isin ajajuufi dhorgu keessatti anaanis bulaa.

111 Ummanni isaa Nuuhiin 'yaa Nuuh! Sila nuti odoo warri si hordofan namoota jalee qondaalli tokkollee keessa hin jirre ta'anii jiranu sitti amannee si hordofnaa?' jedhan.

Waan keeyyattoota darban iraa fudhatamu:

- Qalbii dhukkuboota kanneen akka hisdii, riyaa'iifi of guddisuu irraa qulqullaa'uun akkaan barbaachisaadha.
- Warri jallatan jallina isaanii warra jallisanitti hirkisuun homaa isaan hin fayyadu.
- Ergamaa Rabbii tokko kijibsiisuun ergamoota hundaa kijibsiisuudha.

قَالَ وَمَا عِلۡمِي بِمَا كَانُواْ يَعۡمَلُونَ ١١٢ إِنۡ حِسَابُهُمۡ إِلَّا عَلَىٰ رَبِّيۖ
لَوۡ تَشۡعُرُونَ ١١٣ وَمَآ أَنَا۠ بِطَارِدِ ٱلۡمُؤۡمِنِينَ ١١٤ إِنۡ أَنَا۠ إِلَّا نَذِيرٞ مُّبِينٞ
١١٥ قَالُواْ لَئِن لَّمۡ تَنتَهِ يَٰنُوحُ لَتَكُونَنَّ مِنَ ٱلۡمَرۡجُومِينَ ١١٦ قَالَ
رَبِّ إِنَّ قَوۡمِي كَذَّبُونِ ١١٧ فَٱفۡتَحۡ بَيۡنِي وَبَيۡنَهُمۡ فَتۡحٗا وَنَجِّنِي وَمَن
مَّعِيَ مِنَ ٱلۡمُؤۡمِنِينَ ١١٨ فَأَنجَيۡنَٰهُ وَمَن مَّعَهُۥ فِي ٱلۡفُلۡكِ ٱلۡمَشۡحُونِ
١١٩ ثُمَّ أَغۡرَقۡنَا بَعۡدُ ٱلۡبَاقِينَ ١٢٠ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَأٓيَةٗۖ وَمَا كَانَ
أَكۡثَرُهُم مُّؤۡمِنِينَ ١٢١ وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ ٱلۡعَزِيزُ ٱلرَّحِيمُ ١٢٢ كَذَّبَتۡ
عَادٌ ٱلۡمُرۡسَلِينَ ١٢٣ إِذۡ قَالَ لَهُمۡ أَخُوهُمۡ هُودٌ أَلَا تَتَّقُونَ ١٢٤ إِنِّي لَكُمۡ
رَسُولٌ أَمِينٞ ١٢٥ فَٱتَّقُواْ ٱللَّهَ وَأَطِيعُونِ ١٢٦ وَمَآ أَسۡـَٔلُكُمۡ عَلَيۡهِ
مِنۡ أَجۡرٍۖ إِنۡ أَجۡرِيَ إِلَّا عَلَىٰ رَبِّ ٱلۡعَٰلَمِينَ ١٢٧ أَتَبۡنُونَ بِكُلِّ رِيعٍ
ءَايَةٗ تَعۡبَثُونَ ١٢٨ وَتَتَّخِذُونَ مَصَانِعَ لَعَلَّكُمۡ تَخۡلُدُونَ ١٢٩
وَإِذَا بَطَشۡتُم بَطَشۡتُمۡ جَبَّارِينَ ١٣٠ فَٱتَّقُواْ ٱللَّهَ وَأَطِيعُونِ ١٣١
وَٱتَّقُواْ ٱلَّذِيٓ أَمَدَّكُم بِمَا تَعۡلَمُونَ ١٣٢ أَمَدَّكُم بِأَنۡعَٰمٖ وَبَنِينَ
١٣٣ وَجَنَّٰتٖ وَعُيُونٍ ١٣٤ إِنِّيٓ أَخَافُ عَلَيۡكُمۡ عَذَابَ يَوۡمٍ عَظِيمٖ
١٣٥ قَالُواْ سَوَآءٌ عَلَيۡنَآ أَوَعَظۡتَ أَمۡ لَمۡ تَكُن مِّنَ ٱلۡوَٰعِظِينَ ١٣٦

(112) Nuuh isaaniin jedhe: 'ani waan Mu'uminoonni kun hojjataa turan hin beeku. Ani hordofaa hojii isaanii galmeessu hin taane.
(113) Qormaanni isaanii gara Rabbii iccitiifi gubbaa isaanii beekuuti malaa gara kiyyaa miti. Waan jettan kana odoo beektanii hin jettanu ture.
(114) Isin amanuu barbaachaaf isaan taa'icha kiyya irraa hin ari'u.
(115) Ani dinniinaa ifa galaa adabbii Rabbii irraa isin akeekkachiisuudha. '
(116) Ummanni isaa 'yaa Nuuh! Yoo yoo waan itti nu waamtu kana hin dhiifne warra arrabfamuufi dhagaadhaan rukutamee ajjeefamu irraa taata' jedhan.
(117) Nuuh Rabbii isaa kadhatee ni jedhe: 'yaa Rabbi! Ummanni kiyya na kijibsiisani; waan ani si biraa isaanitti fide na hin dhugoomsine.
(118) Jidduu kiyyaafi jidduu isaaniitti murtii sababa isaan kufrii irra turan isaan barbadeessu murteessi. Anaafi warra ana waliin jiran waan kaafiroota ittiin barbadeessitu irraa walaba nu godhi.
(119) Du'aa'ii isaa ni qeeballe. Doonii namaafi bineensotaan guutamteen isaafi nama isa waliin ture tumsine.
(120) Ergasii warra kaan ni dhabamsiifne. Isaan ummata Nuuhi.
(121) Seenaa Nuuhiifi ummata isaa, nuuhiifi warra isa waliin turan tumsuufi ummata kaafiraa halaakuu dubbatame kana keessa warra xinxaluuf barumsatu jira. Irra hedduun isaanii Mu'uminoota hin taane.
(122) Yaa ergamichaa! Rabbiin kee inni injifataa diinota isaa irraa haaloo bahatuudha. Warra tawbatan immoo mararfataadha.
(123) Ummanni Aad ergamaa isaanii Huudiin kijibsiisuudhaan ergamoota kaanis kijibsiisan.
(124) Yeroo nabiyyiin isaanii Huud isaaniin jedhu yaadadhu: 'sila isin waan Rabbiin malee jiru gabbaruu dhiisuudhaan isa hin sodaattanuu?
(125) Ani ergamaa Rabbiin gara keessanitti na ergeedha. Amanamaa waan Rabbiin isiniin gahuu na ajaje irratti homaa hin daballeefi hin hirrifneedha.
(126) Ajaja Isaa guutuufi dhorgaa Isaa dhiisuudhaan Rabbiin sodaadhaa. Waan ani isin ajajuufi dhorgu keessatti anaanis bulaa.
(127) Waan isinitti himu kana keessatti mindaa isin irraa hin barbaadu. Mindaan kiyya Rabbii gooftaa uumama hundaa irra jira.
(128) Sila isin lafa ol fuudhamaa hunda irratti mallattoo taphaa kan addunyaafi aakhiraatti homaa isin hin fayyanne ijaartuu?
(129) Isin akka waan addunyaa irratti haftanuufi ishee irraa hin kaanee dawoofi gamoo tolfattuu?
(130) Yeroo ajjeechaa yookiin rukuttaadhaan namatti daangaa tartan gara laafinaafi marartee wahiitiin maleetti boonaan daangaa tartu.
(131) Ajaja Isaa guutuufi dhorgaa Isaa dhiisuudhaan Rabbiin sodaadhaa. Waan ani isin ajajuufi dhorgu keessatti anaanis bulaa.
(132) Dallansuu Rabbii Isa tola isaa irraa waan isin beektan isiniif kennee sodaadhaa.
(133) Beelladootaafi ilmaan isiniif kenne. (134) Ashaakiltiifi laggeen yaatu isiniif kenne. (135) Yaa ummata kiyya! Ani adabbii guyyaa guddaa kan Guyyaa Qiyaamaan isinirratti sodaadha. ' (136) Ummanni isaa isaan ni jedhan: 'ati nu gorsuufi nu gorsuu dhiisuun nu biratti wal qixa. Sitti hin amannu. Waan irra jirru hin dhiifnu.

Waan keeyyattoota darban iraa fudhatamu:

- Warri iimaanatti dursan odoma hiyyeeyyiifi dadhaboo ta'aniiyyuu filatamoo akka ta`an.
- Zaalimoota halaakuufi Mu'uminoota nagaa baasuun aadaa Rabbiiti.
- Gara addunyaa dabanii ishee irratti hirkachuun badii guddaadha.
- Diddaa warra sobaafi kana irrattis itti fufuu isaanii.

إِنۡ هَٰذَآ إِلَّا خُلُقُ ٱلۡأَوَّلِينَ ١٣٧ وَمَا نَحۡنُ بِمُعَذَّبِينَ ١٣٨ فَكَذَّبُوهُ
فَأَهۡلَكۡنَٰهُمۡۚ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَأٓيَةٗۖ وَمَا كَانَ أَكۡثَرُهُم مُّؤۡمِنِينَ ١٣٩
وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ ٱلۡعَزِيزُ ٱلرَّحِيمُ ١٤٠ كَذَّبَتۡ ثَمُودُ ٱلۡمُرۡسَلِينَ ١٤١ إِذۡ
قَالَ لَهُمۡ أَخُوهُمۡ صَٰلِحٌ أَلَا تَتَّقُونَ ١٤٢ إِنِّي لَكُمۡ رَسُولٌ أَمِينٞ ١٤٣
فَٱتَّقُواْ ٱللَّهَ وَأَطِيعُونِ ١٤٤ وَمَآ أَسۡـَٔلُكُمۡ عَلَيۡهِ مِنۡ أَجۡرٍۖ إِنۡ أَجۡرِيَ
إِلَّا عَلَىٰ رَبِّ ٱلۡعَٰلَمِينَ ١٤٥ أَتُتۡرَكُونَ فِي مَا هَٰهُنَآ ءَامِنِينَ ١٤٦
فِي جَنَّٰتٖ وَعُيُونٖ ١٤٧ وَزُرُوعٖ وَنَخۡلٖ طَلۡعُهَا هَضِيمٞ ١٤٨
وَتَنۡحِتُونَ مِنَ ٱلۡجِبَالِ بُيُوتٗا فَٰرِهِينَ ١٤٩ فَٱتَّقُواْ ٱللَّهَ وَأَطِيعُونِ
١٥٠ وَلَا تُطِيعُوٓاْ أَمۡرَ ٱلۡمُسۡرِفِينَ ١٥١ ٱلَّذِينَ يُفۡسِدُونَ فِي ٱلۡأَرۡضِ
وَلَا يُصۡلِحُونَ ١٥٢ قَالُوٓاْ إِنَّمَآ أَنتَ مِنَ ٱلۡمُسَحَّرِينَ ١٥٣ مَآ أَنتَ
إِلَّا بَشَرٞ مِّثۡلُنَا فَأۡتِ بِـَٔايَةٍ إِن كُنتَ مِنَ ٱلصَّٰدِقِينَ ١٥٤ قَالَ
هَٰذِهِۦ نَاقَةٞ لَّهَا شِرۡبٞ وَلَكُمۡ شِرۡبُ يَوۡمٖ مَّعۡلُومٖ ١٥٥ وَلَا تَمَسُّوهَا
بِسُوٓءٖ فَيَأۡخُذَكُمۡ عَذَابُ يَوۡمٍ عَظِيمٖ ١٥٦ فَعَقَرُوهَا فَأَصۡبَحُواْ
نَٰدِمِينَ ١٥٧ فَأَخَذَهُمُ ٱلۡعَذَابُۚ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَأٓيَةٗۖ وَمَا كَانَ
أَكۡثَرُهُم مُّؤۡمِنِينَ ١٥٨ وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ ٱلۡعَزِيزُ ٱلرَّحِيمُ ١٥٩

137 Kun amantii, aadaafi haala warra duraati malee homaa miti.

138 Nutis kan adabamnuu miti. ‘

139 Nabiyyii isaanii Huudiin kijibsiisuu itti fufan. Sababa isaan kijibsiisaniif qilleensa maseenaan isaan fixne. Halaaka kana keessa warra xinxaluuf gorsatu jira; irra hedduun isaanii Mu'uminoota hin taane.

140 Yaa ergamichaa! Rabbiin kee injifataa diinota Isaa irraa haaloo bahatuudha; gabroota isaa tawbatan mararfataadha.

141 Samuud ergamaa isaanii Saalihiin kijibsiisuudhaan ergamoota hunda kijibsiifte.

142 Kan isaan kijibsiisanis ogga Saalih isaaniin jedhuudha: ‘sila isin waan Rabbiin malee jiru gabbaruu dhiisuudhaan isa hin sodaattanuu?

143 Ani ergamaa Rabbiin gara keessanitti na ergeedha. Amanamaa waan Rabbiin isiniin gahuu na ajaje irratti homaa hin daballeefi hin hirrifneedha.

144 Ajaja Isaa guutuufi dhorgaa Isaa dhiisuudhaan Rabbiin sodaadhaa. Waan ani isin ajajuufi dhorgu keessatti anaanis bulaa.

145 Waan isinitti himu kana keessatti mindaa isin irraa hin barbaadu. Mindaan kiyya Rabbii gooftaa uumama hundaa irra jira.

146 Sila isin toltuufi qananii keessa jirtan kana keessatti nageenyaan hafuu feetuu?

147 Ashaakiltiifi laggeen yaatu keessatti,

148 Qonnaafi muka tamrii firiin ishee laafaa bilchaataa ta'e keessatti hafuu feetuu?

149 Gaara murtanii mana keessa jiraattan ijaartu; isin isheedhaan beekamtu.

150 Ajaja Isaa guutuufi dhorgaa Isaa dhiisuudhaan Rabbiin sodaadhaa. Waan ani isin ajajuufi dhorgu keessatti anaanis bulaa.

151 Ajaja warra yakka hojjachuudhaan ofirratti daangaa darbaniitiin hin bulinaa.

152 Warra yakka baballisuudhaan dachii balleessaniifi ajaja Rabbii eeggachuudhaan kan lubbuu ofii hin gaaromsine.

153 Ummanni isaa isaan ni jedhan: ‘ati warra yeroo baay'ee sihriin itti hojjatamuudhaan sammuun isaa dadhabsiifameedha.

154 Namuma akka keenyaa malee ati womaa miti; waan nurraa adda si godhee ergamaa si godhu hin qabdu. Yoo waan ani ergamaadha jettu keessatti dhugaa kan dubbattu taateef mallattoo ergamaa ta'uu kee akeeku fidi. ‘

155 Saalih Rabbiin mallattoo dhagaa irraa gaala baasuu isaaf kenninaan isaaniin jedhe: ‘isheen kun gaala ijaan ilaallaan namatti mullattuufi harkaanis qabamuu dandeessuudha. Bishaan irraa isheedhaaf qoodatu jira; isiniifis qooda beekamaatu jira. Isheen guyyaa qooda keessanii hin dhugdu; isinis guyyaa dabaree ishee hin dhugdanu.

156 Waraanuun yookiin rukuttaadhaan waan hamaan ishee hin tuqinaa. Sababa sanaatiin adabbiin cimaan Rabbiin biraa ta'e kan isin halaaku guyyaa guddaa keessa isin mudata.

157 Ishee waraanuu irratti walii galanii isaan keessaa irra jallaan namaa ishee waraane. Yeroo akka adabbiin isaanitti bu'u beekanu waan hojjatan irratti gaabban. Garuu gaabbiin balaa ijaan arganii gaabbanu nama hin fayyadu.

158 Kirkirriifi iyyi isaan ittiin akeekkachiifamaa turan isaan qabatte. Seenaa Saalihiifi ummata isaa dubbatame keessa warra xinxaluuf barumsatu jira. Garuu baay'een isaanii Mu'uminoota hin taane.

159 Yaa ergamichaa! Rabbiin kee injifataa diinota Isaa irraa haaloo bahatuudha; gabroota isaa tawbatan mararfataadha.

Waan keeyyattoota darban iraa fudhatamu:

- Kufrii irra jiraachuu waliin qananiin ummata irra jiraachuun suutaan qabuudhaafi.
- Qananii nama yaadachiisuun iimaanaafi gara Rabbii deebi'uutu irraa kajeelama.
- Yakka sababa dachiin keessi baduuti.

كَذَّبَتْ قَوْمُ لُوطٍ ٱلْمُرْسَلِينَ ١٦٠ إِذْ قَالَ لَهُمْ أَخُوهُمْ لُوطٌ أَلَا تَتَّقُونَ
١٦١ إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ ١٦٢ فَٱتَّقُوا۟ ٱللَّهَ وَأَطِيعُونِ ١٦٣ وَمَآ
أَسْـَٔلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ ۖ إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَىٰ رَبِّ ٱلْعَٰلَمِينَ ١٦٤
أَتَأْتُونَ ٱلذُّكْرَانَ مِنَ ٱلْعَٰلَمِينَ ١٦٥ وَتَذَرُونَ مَا خَلَقَ لَكُمْ رَبُّكُم
مِّنْ أَزْوَٰجِكُم ۚ بَلْ أَنتُمْ قَوْمٌ عَادُونَ ١٦٦ قَالُوا۟ لَئِن لَّمْ تَنتَهِ يَٰلُوطُ
لَتَكُونَنَّ مِنَ ٱلْمُخْرَجِينَ ١٦٧ قَالَ إِنِّي لِعَمَلِكُم مِّنَ ٱلْقَالِينَ ١٦٨
رَبِّ نَجِّنِي وَأَهْلِي مِمَّا يَعْمَلُونَ ١٦٩ فَنَجَّيْنَٰهُ وَأَهْلَهُۥٓ أَجْمَعِينَ ١٧٠
إِلَّا عَجُوزًا فِي ٱلْغَٰبِرِينَ ١٧١ ثُمَّ دَمَّرْنَا ٱلْـَٔاخَرِينَ ١٧٢ وَأَمْطَرْنَا عَلَيْهِم
مَّطَرًا ۖ فَسَآءَ مَطَرُ ٱلْمُنذَرِينَ ١٧٣ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَءَايَةً ۖ وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُم
مُّؤْمِنِينَ ١٧٤ وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ ٱلْعَزِيزُ ٱلرَّحِيمُ ١٧٥ كَذَّبَ أَصْحَٰبُ
لْـَٔيْكَةِ ٱلْمُرْسَلِينَ ١٧٦ إِذْ قَالَ لَهُمْ شُعَيْبٌ أَلَا تَتَّقُونَ ١٧٧ إِنِّي لَكُمْ
رَسُولٌ أَمِينٌ ١٧٨ فَٱتَّقُوا۟ ٱللَّهَ وَأَطِيعُونِ ١٧٩ وَمَآ أَسْـَٔلُكُمْ عَلَيْهِ
مِنْ أَجْرٍ ۖ إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَىٰ رَبِّ ٱلْعَٰلَمِينَ ١٨٠ ۞ أَوْفُوا۟ ٱلْكَيْلَ وَلَا الحزب ٣٨
تَكُونُوا۟ مِنَ ٱلْمُخْسِرِينَ ١٨١ وَزِنُوا۟ بِٱلْقِسْطَاسِ ٱلْمُسْتَقِيمِ ١٨٢
وَلَا تَبْخَسُوا۟ ٱلنَّاسَ أَشْيَآءَهُمْ وَلَا تَعْثَوْا۟ فِي ٱلْأَرْضِ مُفْسِدِينَ ١٨٣

(160) Ummanni Luux nabiyyii isaanii Luuxiin kijibsiisuudhaan ergamoota kaanis kijibsiisan.
(161) Kan isaan kijibsiisanis ogga obboleessi isaanii kan qacceedhaan isaaniin waliin tokko ta`e Luux: 'sila isin waan Rabbiin malee jiru gabbaruu dhiisuudhaan isa hin sodaattanuu? yeroo isaaniin jedhuudha.
(162) Ani ergamaa Rabbiin gara keessanitti na ergeedha. Amanamaa waan Rabbiin isiniin gahuutti na ajaje irratti homaa hin daballeefi hin hirrifneedha.
(163) Ajaja Isaa guutuufi dhorgaa Isaa dhiisuudhaan Rabbiin sodaadhaa. Waan ani isin ajajuufi dhorgu keessatti anaanis bulaa.
(164) Waan isinitti himu kana keessatti mindaa isin irraa hin barbaadu. Mindaan kiyya Rabbii gooftaa uumama hundaa irra jira.
(165) Sila isin kara teessuma isaaniitiin dhiiraan wal qunnamtii raawwattuu?
(166) Qaama saalaa haadha manaa keessanii kan Rabbiin fedhii keessan waliin akka bahattanuu jecha isinii uume ni dhiiftuu? Isin haala keessan fokkataa kanaan daangaa Rabbii tkan darbitaniidha. '
(167) Ummanni isaa isaan ni jedhan: 'yaa Luux yoo hojii keenya irraa nu dhorguu hin dhiifne, atiifi warri si waliin jiran warra biyya keenya irraa baafaman taatu. '
(168) Luux isaaniin ni jedhe: 'ani gocha isin hojjattan kana akkaan jibbaadha.
(169) Rabbii isaa kadhatee yaa Rabbi! adabbii irraa waan warra kana sababa waan isaan hojjataa turaniitiin mudatu irraa anaafi maatii kiyya bilisa baasi jedhe.
(170) Du'aa'ii isaa qeeballee isaafi maatii isaa baraarre.
(171) Garuu niitiin isaa kaafira turte. Isheen warra halaakamu irraa taate.
(172) Erga Luuxiifi maatiin isaa biyya Sadoom irraa bahanii ummata isaa halaakne.
(173) Samii irraa akka roobaatti dhagaa isaanirratti buufne. Roobni warra Luux adabbii Rabbii irraa isaan dinniinaa turee isaan didanii irra turanii fokkateera.
(174) Adabbii sababa badii hojjachuu isaanii ummata Luux irratti bu'e kana keessa nama xinxaluuf xinxallaatu jira. Irra hedduun isaanii Mu'uminoota hin taane.
(175) Yaa ergamichaa! Rabbiin kee injifataa diinota Isaa irraa haaloo bahatuudha; gabroota isaa tawbatan mararfataadha.
(176) Warri biyyatti mukkeen walitti mammarattuu Madyanitti dhihoo jirtuu yeroo ergamaa isaanii Shu'aybiin kijibsiisan ergamoota hunda kijibsiisaniiru.
(177) Kan isaan kijibsiisanis ogga nabiyyiin isaanii Shu'ayb isaaniin jedhu: 'sila isin waan Rabbiin malee jiru gabbaruu dhiisuudhaan isa hin sodaattanuu?
(178) Ani ergamaa Rabbiin gara keessanitti na ergeedha. Amanamaa waan Rabbiin isiniin gahuu na ajaje irratti homaa hin
daballeefi hin hirrifneedha. (179) Ajaja Isaa guutuufi dhorgaa Isaa dhiisuudhaan Rabbiin sodaadhaa. Waan ani isin ajajuufi
dhorgu keessatti anaanis bulaa. (180) Waan isinitti himu kana keessatti mindaa isin irraa hin barbaadu. Mindaan kiyya Rab-
bii gooftaa uumama hundaa irra jira. (181) Yeroo namootatti gurgurtan safara guutaafii. Warra hirrisu irraa hin ta'inaa. (182)
Yeroo namoota birootii madaaltanus madaala sirriin madaalaa. (183) Haqa namootaa hin hirrisinaa. Dachii keessatti yakka
hojjachuudhaan badii hin baballisinaa.

Waan keeyyattoota darban iraa fudhatamu:

- Dhiirri dhiira waliin wal qunnamuun yakka guddaa akka ta`eefi wanti namoonni uumamaan irratti uumaman baduu argisiisa.
- Maatiin warra karaa Rabbii irratti nama waamuu warra kufriifi yakkaa irraa ta'uun, mokkoroo Rabbiin ittiin isa mokkore irraayi.
- Hariiroon dachii irraa yoo iimaanaa waliin ta'e malee abbaa sana homaa hin fayyadu.

Safara guutuun dirqama; hirrisuun haraama.

وَٱتَّقُواْ ٱلَّذِي خَلَقَكُمْ وَٱلْجِبِلَّةَ ٱلْأَوَّلِينَ ١٨٤ قَالُوٓاْ إِنَّمَآ أَنتَ مِنَ
ٱلْمُسَحَّرِينَ ١٨٥ وَمَآ أَنتَ إِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُنَا وَإِن نَّظُنُّكَ لَمِنَ
ٱلْكَٰذِبِينَ ١٨٦ فَأَسْقِطْ عَلَيْنَا كِسَفًا مِّنَ ٱلسَّمَآءِ إِن كُنتَ
مِنَ ٱلصَّٰدِقِينَ ١٨٧ قَالَ رَبِّيٓ أَعْلَمُ بِمَا تَعْمَلُونَ ١٨٨ فَكَذَّبُوهُ
فَأَخَذَهُمْ عَذَابُ يَوْمِ ٱلظُّلَّةِ ۚ إِنَّهُۥ كَانَ عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ ١٨٩
إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَءَايَةً ۖ وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُم مُّؤْمِنِينَ ١٩٠ وَإِنَّ رَبَّكَ
لَهُوَ ٱلْعَزِيزُ ٱلرَّحِيمُ ١٩١ وَإِنَّهُۥ لَتَنزِيلُ رَبِّ ٱلْعَٰلَمِينَ ١٩٢ نَزَلَ بِهِ
ٱلرُّوحُ ٱلْأَمِينُ ١٩٣ عَلَىٰ قَلْبِكَ لِتَكُونَ مِنَ ٱلْمُنذِرِينَ ١٩٤ بِلِسَانٍ
عَرَبِيٍّ مُّبِينٍ ١٩٥ وَإِنَّهُۥ لَفِي زُبُرِ ٱلْأَوَّلِينَ ١٩٦ أَوَلَمْ يَكُن لَّهُمْ ءَايَةً
أَن يَعْلَمَهُۥ عُلَمَٰٓؤُاْ بَنِيٓ إِسْرَٰٓءِيلَ ١٩٧ وَلَوْ نَزَّلْنَٰهُ عَلَىٰ بَعْضِ ٱلْأَعْجَمِينَ
١٩٨ فَقَرَأَهُۥ عَلَيْهِم مَّا كَانُواْ بِهِۦ مُؤْمِنِينَ ١٩٩ كَذَٰلِكَ سَلَكْنَٰهُ
فِي قُلُوبِ ٱلْمُجْرِمِينَ ٢٠٠ لَا يُؤْمِنُونَ بِهِۦ حَتَّىٰ يَرَوُاْ ٱلْعَذَابَ
ٱلْأَلِيمَ ٢٠١ فَيَأْتِيَهُم بَغْتَةً وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ٢٠٢ فَيَقُولُواْ
هَلْ نَحْنُ مُنظَرُونَ ٢٠٣ أَفَبِعَذَابِنَا يَسْتَعْجِلُونَ ٢٠٤ أَفَرَءَيْتَ
إِن مَّتَّعْنَٰهُمْ سِنِينَ ٢٠٥ ثُمَّ جَآءَهُم مَّا كَانُواْ يُوعَدُونَ ٢٠٦

184 Rabbii isa isiniifi ummata isiniin duraa uume sodaadhaa. '

185 Ummanni Shu'aybii isaan ni jedhan: 'ati warra sihriin yeroo baay'ee isaan tuqee sammuu isaanii irratti mooheedha.

186 Ati namuma akka keenyaati malee womaa miti; nurraa addummaa wahii hin qabdu akkamitti ergamaa taata? Jecha kee ani ergamaadha jettu keessatti kijibaa ta'uu kee yaanna.

187 Yoo waan himattu keessatti dhugaa kan dubbattu taateef citaa samii irraa ta`e nurratti buusi. '

188 Shu'ayb isaaniin ni jedhe: 'Rabbiin kiyya shirkiifi yakka isin hojjattan ni beeka. Hojii keessan irraa homaa isa hin dhokatu. '

189 Isa kijibsiisuu itti fufan. Guyyaa gubaan isaa cimaa ta'e booda duumessi isaan irra marsee ibidda isaan irratti roobsee isaan gubuun adabbiin cimaan isaan qabate. Guyyaan isaan barbadeeffaman guyyaa rakkoo cimaa ture.

190 Ummata Shu'aybii halaakkuu kana keessa nama yaaduuf xinxallaatu jira. Irra hedduun isaanii Mu'uminoota hin taane.

191 Yaa ergamichaa! Rabbiin kee injifataa diinota Isaa irraa haaloo bahatuudha; gabroota isaa tawbatan mararfataadha.

192 Qur'aanni Muhammad (saw) irratti buufame kun gooftaa aalamaa biraa buufame.

193 Jibriil amanamaatu isaan bu'e.

194 Yaa ergamichaa! Akka ati ergamoota warra adabbii Rabbii irraa nama dinniinan irraa taatuuf qalbii kee irratti isa buuse.

195 Afaan Arabaa ifaa ta'een isa buuse.

196 Qur'aanni kun kitaabota duraanii keessatti dubbatameera. Kitaabonni samii buufaman duraanii ittiin gammachiisaniiru.

197 Warra si kijibsiisan kanaaf beekaan Banii Israa'iil kan akka Abdullaah bin Salaam waan sirratti buufame beekuun mallattoo dhugaa ta'uu kee akeeku hin taanee?

198 Odoo Qur'aana kana garii nama Afaan Arabaa hin dubbannetti buufnee

199 Isaan irratti qara'ee silaa itti hin amananu. Silaa nuti waan inni jedhu hin hubannu jedhu. Afaan isaaniitiin buufamuudhaaf Rabbiin faarsuu qabu.

200 Akkuma kana kijibsiisuufi kufrii qalbii warra yakkamtootaa keessa seensifne.

201 Hanga adabbii laalessaa arganutti kufrii irra jiran irraa jijjiiramanii hin amananu.

202 Adabbiin kun akka tasaa isaanitti dhufa. Hanga isaanitti dhufutti isa hin beekanu.

203 Yeroo adabbiin isaan irratti bu'e gaabbiin isaanii cimuu irraa kan ka'e 'nuti xiqqoo tursiifamnee gara Rabbii tawbachuun nuuf ni jiraataa?' jedhan.

204 Kaafiroonni kun 'akkuma jette citaa samii hanga nurratti buuftutti sitti hin amannu' jechuun adabbii keenya ariifachiifatu.

205 Yaa Ergamichaa! Kaafiroota warra waan ati fiddetti amanuu irraa garagalan kana yoo yeroo murtaa'aa qanansiifne mee natti himi.

206 Bara isaan qananii kana itti argataniitii booda, balaan isaan ittiin dinniinaman yoo isaanitti dhufe akkam ta'u?

Waan keeyyattoota darban iraa fudhatamu:

- Muslimni tokko hanguma Afaan Arabaa keessa gadi seenuun Qur'aana hubachuu irratti dandeettii argata.
- Warra kitaaba kennaman (Yahuudaafi Kiristaanota) keessaa namoonni haqaan deemanu Qur`aanni Rabbiin biraa ta`uu isaa ragaa bahuun isaanii mushrikoota irratti ragaa ta`a.
- Qananii irraa wanti kaafiroonni addunyaa irratti argatan suuta isaan qabuuf malee kabajaafii miti.

مَآ أَغۡنَىٰ عَنۡهُم مَّا كَانُواْ يُمَتَّعُونَ ٢٠٧ وَمَآ أَهۡلَكۡنَا مِن قَرۡيَةٍ إِلَّا
لَهَا مُنذِرُونَ ٢٠٨ ذِكۡرَىٰ وَمَا كُنَّا ظَٰلِمِينَ ٢٠٩ وَمَا تَنَزَّلَتۡ بِهِ
ٱلشَّيَٰطِينُ ٢١٠ وَمَا يَنۢبَغِي لَهُمۡ وَمَا يَسۡتَطِيعُونَ ٢١١ إِنَّهُمۡ عَنِ
ٱلسَّمۡعِ لَمَعۡزُولُونَ ٢١٢ فَلَا تَدۡعُ مَعَ ٱللَّهِ إِلَٰهًا ءَاخَرَ فَتَكُونَ
مِنَ ٱلۡمُعَذَّبِينَ ٢١٣ وَأَنذِرۡ عَشِيرَتَكَ ٱلۡأَقۡرَبِينَ ٢١٤ وَٱخۡفِضۡ
جَنَاحَكَ لِمَنِ ٱتَّبَعَكَ مِنَ ٱلۡمُؤۡمِنِينَ ٢١٥ فَإِنۡ عَصَوۡكَ فَقُلۡ إِنِّي
بَرِيٓءٞ مِّمَّا تَعۡمَلُونَ ٢١٦ وَتَوَكَّلۡ عَلَى ٱلۡعَزِيزِ ٱلرَّحِيمِ ٢١٧ ٱلَّذِي
يَرَىٰكَ حِينَ تَقُومُ ٢١٨ وَتَقَلُّبَكَ فِي ٱلسَّٰجِدِينَ ٢١٩ إِنَّهُۥ هُوَ ٱلسَّمِيعُ
ٱلۡعَلِيمُ ٢٢٠ هَلۡ أُنَبِّئُكُمۡ عَلَىٰ مَن تَنَزَّلُ ٱلشَّيَٰطِينُ ٢٢١ تَنَزَّلُ عَلَىٰ
كُلِّ أَفَّاكٍ أَثِيمٖ ٢٢٢ يُلۡقُونَ ٱلسَّمۡعَ وَأَكۡثَرُهُمۡ كَٰذِبُونَ ٢٢٣
وَٱلشُّعَرَآءُ يَتَّبِعُهُمُ ٱلۡغَاوُۥنَ ٢٢٤ أَلَمۡ تَرَ أَنَّهُمۡ فِي كُلِّ وَادٖ
يَهِيمُونَ ٢٢٥ وَأَنَّهُمۡ يَقُولُونَ مَا لَا يَفۡعَلُونَ ٢٢٦ إِلَّا ٱلَّذِينَ
ءَامَنُواْ وَعَمِلُواْ ٱلصَّٰلِحَٰتِ وَذَكَرُواْ ٱللَّهَ كَثِيرٗا وَٱنتَصَرُواْ مِنۢ
بَعۡدِ مَا ظُلِمُواْۗ وَسَيَعۡلَمُ ٱلَّذِينَ ظَلَمُوٓاْ أَيَّ مُنقَلَبٖ يَنقَلِبُونَ ٢٢٧

آياتها ٩٣ سُورَةُ النَّمۡلِ ترتيبها ٢٧

207 Qananiin isaan addunyaatti keessa turan maal isaan fayyada? Qananiin kun citeera. Womaa hin goone.

208 Ummata kamuu booda kitaaba buusuufi ergamaa erguudhaan uzrii fixnee malee hin balleessine.

209 Isaan gorsuufi yaadachiisuudhaafi. Booda ergamaa ergineefi kitaaba buufnee uzrii fixneen booda malee isaan balleessuudhaan zaalimoota irraa hin taane.

210 Qur'aana kana shayxaanni qalbii Ergamichaa irratti hin buufne.

211 Qalbii isaa irratti bu'uun isaanii hin mijaa'u; sana hin danda'anus.

212 Bakka isaa kan samii irraa fageeffamoo waan ta'aniif isa hin danda'anu. Akkamumatti gara isaa dhaqqabanii isa buusu?

213 Gabbaramaa biraa Rabbitti qindeessitee Isaa wajjin hin gabbarin. Sababa sanaan warra adabamu irraa taata.

214 Yaa Ergamichaa! Ummata kee irraa warra firoomaan hunda caalaa sitti aananu achiin warra itti aananu shirkii irratti hafanii akka adabbiin isaan hin xuqnee jecha isaan akeekkachiisi.

215 Jechaafi gochaan Mu'uminoota irraa warra si hordofaniif kooluu kee laaffisi.

216 Yoo siin buluu didanii tawhiidaafi Rabbiif ajajamuu ati itti isaan ajajdu didan 'shirkiifi yakka isin hojjattanu irraa ani qulqulluudha' jedhiin.

217 Dhimma kee hunda keessatti injifataa Isa diinota isaa irraa haaloo bahatuufi warra gara Isaa deebi'an kan mararfatu irratti hirkadhu.

218 Isa yeroo ati salaataaf dhaabattu si argu san.

219 Isa ati warra salaatuu waliin haala tokko ir-gara haala biraatti jijjiiramtu kan argu. Wanti atiifi namoonni biroo hojjatan womaa Isa hin dhokatu.

220 Inni Qur'aana irraa waan ati qaraatu dhagahaafi niyyaa kee beekaadha.

Yeroo isaan shayxaanatu Qur'aana buuse; Muhammad (saw) walaleessaadha jedhan Rabbiin isaan irratti deebisee ni jedhe:

221 Mee warra shayxaanni isaan irratti bubbu'anu isinitti himuu?

222 Shayxaanonni qaalluuwwan akkaan sobanuufi badii baayyee dalaguun beekamanu irratti bubbu'u.

223 Shayxaanni maleykota ol aanaa irraa dhageettii hatu; gara jaalalloo isaanii qaalluu irraa ta'aniitti buusu. Qaalluun baay'een kijibdoota; yoo haasawa tokko dhugaa dubbatan ishee waliin dhibba sobu.

224 Warra walaloo kan Muhammad (saw) isaan irraayi isin jettanu sana warra karaa haqaa irraa jallatoo ta'antu hordofu. Walaloo isaan jedhan isaanirraa gabaasu.

225 Yaa Ergamichaa! Sila mallattoo jallina isaanii kan isaan sulula hunda keessa dhama'an, yeroo tokko faaruu yeroo kaan immoo arrabatti seenanu, yeroo biraa immoo kan isaan waan biraa keessa dhama'anu hin arginee?

226 Isaan kijibumaan odoo hin hojjatin waan akkanaa hojjanne jedhu.

227 Garuu warra walaloo keessaa warri akka Hassaan bin Saabit (ra) kan Rabbitti amananii hojii gaarii hojjatan, zikrii baay'ee Rabbiin yaadataniifi booda miidhamanii of irraa deebisan kana keessa hin jiranu. Warri shirkiifi gabroota Rabbii irratti daangaa darbuudhaan miidhaa raawwatan deebii kamitti akka deebi'an beekuuf jiru. Bakka akkaan cimaafi qorannoo honga gahaatti deebi'u.

Waan keeyyattoota darban iraa fudhatamu:

- Haqummaa Rabbiif mirkaneessuu akkasumas gabroota isaa miidhuu irraayis bilisa akka ta`e mirkaneessuu
- Qur'aana tuqaa shayxaanaa irraa qulqulleessuu.
- Warri gara Rabbitti namoota waamanu haala toluun barbaachisaa akka ta`e
- Walaloon, gaariin isaa gaariidha; fokkataan isaa fokkataadha.

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

نصف الحزب ٣٨
طسٓۚ تِلۡكَ ءَايَٰتُ ٱلۡقُرۡءَانِ وَكِتَابٖ مُّبِينٍ ١ هُدٗى وَبُشۡرَىٰ
لِلۡمُؤۡمِنِينَ ٢ ٱلَّذِينَ يُقِيمُونَ ٱلصَّلَوٰةَ وَيُؤۡتُونَ ٱلزَّكَوٰةَ وَهُم
بِٱلۡأٓخِرَةِ هُمۡ يُوقِنُونَ ٣ إِنَّ ٱلَّذِينَ لَا يُؤۡمِنُونَ بِٱلۡأٓخِرَةِ زَيَّنَّا لَهُمۡ
أَعۡمَٰلَهُمۡ فَهُمۡ يَعۡمَهُونَ ٤ أُوْلَٰٓئِكَ ٱلَّذِينَ لَهُمۡ سُوٓءُ ٱلۡعَذَابِ
وَهُمۡ فِي ٱلۡأٓخِرَةِ هُمُ ٱلۡأَخۡسَرُونَ ٥ وَإِنَّكَ لَتُلَقَّى ٱلۡقُرۡءَانَ مِن
لَّدُنۡ حَكِيمٍ عَلِيمٍ ٦ إِذۡ قَالَ مُوسَىٰ لِأَهۡلِهِۦٓ إِنِّيٓ ءَانَسۡتُ نَارٗا سَـَٔاتِيكُم
مِّنۡهَا بِخَبَرٍ أَوۡ ءَاتِيكُم بِشِهَابٖ قَبَسٖ لَّعَلَّكُمۡ تَصۡطَلُونَ ٧ فَلَمَّا جَآءَهَا
نُودِيَ أَنۢ بُورِكَ مَن فِي ٱلنَّارِ وَمَنۡ حَوۡلَهَا وَسُبۡحَٰنَ ٱللَّهِ رَبِّ
ٱلۡعَٰلَمِينَ ٨ يَٰمُوسَىٰٓ إِنَّهُۥٓ أَنَا ٱللَّهُ ٱلۡعَزِيزُ ٱلۡحَكِيمُ ٩ وَأَلۡقِ عَصَاكَۚ
فَلَمَّا رَءَاهَا تَهۡتَزُّ كَأَنَّهَا جَآنّٞ وَلَّىٰ مُدۡبِرٗا وَلَمۡ يُعَقِّبۡۚ يَٰمُوسَىٰ لَا تَخَفۡ
إِنِّي لَا يَخَافُ لَدَيَّ ٱلۡمُرۡسَلُونَ ١٠ إِلَّا مَن ظَلَمَ ثُمَّ بَدَّلَ حُسۡنَۢا بَعۡدَ
سُوٓءٖ فَإِنِّي غَفُورٞ رَّحِيمٞ ١١ وَأَدۡخِلۡ يَدَكَ فِي جَيۡبِكَ تَخۡرُجۡ بَيۡضَآءَ مِنۡ
غَيۡرِ سُوٓءٖۖ فِي تِسۡعِ ءَايَٰتٍ إِلَىٰ فِرۡعَوۡنَ وَقَوۡمِهِۦٓۚ إِنَّهُمۡ كَانُواْ قَوۡمٗا فَٰسِقِينَ
١٢ فَلَمَّآ جَآءَتۡهُمۡ ءَايَٰتُنَا مُبۡصِرَةٗ قَالُواْ هَٰذَا سِحۡرٞ مُّبِينٞ ١٣

SUURAA ANNAML

- Isheen suuraa Makkaati -

Kaayyoo Suurattii:

mu’ujizaa guddaa (Qur’aana) kana Nabiyyiidhaaf kennuudhaan Rabbiin akka tola isaaniitti oole; akkasumas kana irratti akka isaan galata galchanu isaan kakaasuufi ergaa kana nama qaqqabsiisuu irrattis akka obsanu isaan gorsuudha.

Ibsa suurattii:

(1) (Xaa Siin) waan ishee fakkaatu irratti jalqba suuraa Albaqaraatti dubbanneerra. Keeyyattoonni sirratti buufamte kun keeyyattoota Qur’aanaatiifi kitaaba ifa galaati. Namni isa xinxale Rabbiin biraa ta’uu bara.

(2) Keeyyattoonni kun gara haqaatti qajeelchituudha; warra Rabbiifi ergamaa isaatti amanan immoo gammachiiftuudha.

(3) Warra salaata guutanii salaatan, zakaa qabeenya isaanii kallattii itti kennaa jedhamanitti kennan, adabbiifi mindaa guyyaa aakhiraatti kan amananiidha.

(4) Kaafiroonni warri aakhiraatti, adabbiifi mindaa ishee keessa jirutti hin amanne hojii isaanii isaanitti miidhagsinee isheerra turan. Isaan dhama’oodha gara haqaatti hin qajeelanu.

(5) Warri haala kanaan ibsaman isaan warra addunyaatti ajjeechaafi boojuudhaan adabbiin hamaan isaan mudatuufi aakhiraatti immoo lubbuufi maatii hoonga’uudhaan namoota hundarra hoonga’oo ta’u.

(6) Yaa Ergamichaa! Ati Qur’aana sirratti buufame kana Gooftaa waan uumuufi waan hojjatu keessatti akkasumas seera baasuu keessatti ogeessa, beekaafi wanti gabrootaa isaatiif tolu tokkollee Isa hin dhokanne biraa sitti dhufa.

(7) Yaa Ergamichaa! Yeroo Muusaan maatii isaatiin ‘ani ibiddan arge; namicha ishee qabsiise biraa odeeffannoo irraa waa karaatti nu qajeelchu yookiin isheerraa xiifoo wahii kan ittiin qorra deebifattanin isinii fidee dhufa jedhu yaadadhu.

(8) Yeroo inni bakka ibiddattii itti arge sana gahu, Rabbiin isa waamee ‘warri ibiddattii keessaafi Maleykonni naannoo ishee jiranu qulqullaa’aniiru. Rabbiin waan jallattoonni ittiin isa ibsanu kan isaaf hin malle irraa guddinniifi qulqullinni kan isaati’ jedhe.

(9) Rabbiin Muusaadhaan ni jedhe: ‘ani Rabbii injifataa Isa womaa ana hin mo’anneedha. Gochaafi murtee kiyya keessatti akkasumas sharii’aa kiyya keessattis ogeessa.

(10) Ulee kee gati.’ Achumaan Muusaan tole jedhee darbate. Achiin kan isheen akka bofaa sosochootu yeroo argu duuba deebi’ee odoo hin millatin baqate. Rabbiin isaan ni jedhe: ‘ishee hin sodaatin. Ani ergamoonni Ana biratti bofaafi kan biroos hin sodaatanu.

(11) Garuu namni yakka hojjatee ergasii tawbate Ani isaaf akkaan araaramaa akkaan mararfataadha.

(12) Harka kee bakka banaa qamiisii keetii seensisi. Yeroo baatu barasa tokko malee adii akka cabbii fakkaattee baati. Isheen mallattoolee saglan dhugaa ta’uu kee akeektu keessaayi. Isaanis: harka, ulee, barawwan hongee (caamsaa) ta`an, firii hirrisuu, bishaaniin nyaatamuu, awaannisa, injiraan, fatteewwaniifi dhiiga gara Fir’awniifi ummata isaatti erguudha. Isaan ummata kufriidhaan ajaja Rabbii irraa fincilaniidha.

(13) Yeroo keeyyattoonni Nuti ittiin Muusaa jabeessine kun ifa galtee isaanitti dhuftu ‘wanni Muusaan fide kun sihrii ifa galadha’ jedhan.

Waan keeyyattoota darban iraa fudhatamu:

- Qur’aanni qajeelfamaafi waan Mu’uminoota gammachiisuudha.
- Rabbitti kafaruun jechaafi gocha keessatti soba hordofuuf, dhama’uufi yeeqamuuf sababa ta’a.
- Rabbiin ergamoota Isaa hamtuu hunda irraa tiksee nagaa isaan godhe.

وَجَحَدُواْ بِهَا وَٱسۡتَيۡقَنَتۡهَآ أَنفُسُهُمۡ ظُلۡمٗا وَعُلُوّٗاۚ فَٱنظُرۡ كَيۡفَ
كَانَ عَٰقِبَةُ ٱلۡمُفۡسِدِينَ ١٤ وَلَقَدۡ ءَاتَيۡنَا دَاوُۥدَ وَسُلَيۡمَٰنَ عِلۡمٗاۖ
وَقَالَا ٱلۡحَمۡدُ لِلَّهِ ٱلَّذِي فَضَّلَنَا عَلَىٰ كَثِيرٖ مِّنۡ عِبَادِهِ ٱلۡمُؤۡمِنِينَ
١٥ وَوَرِثَ سُلَيۡمَٰنُ دَاوُۥدَۖ وَقَالَ يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّاسُ عُلِّمۡنَا مَنطِقَ
ٱلطَّيۡرِ وَأُوتِينَا مِن كُلِّ شَيۡءٍۖ إِنَّ هَٰذَا لَهُوَ ٱلۡفَضۡلُ ٱلۡمُبِينُ ١٦
وَحُشِرَ لِسُلَيۡمَٰنَ جُنُودُهُۥ مِنَ ٱلۡجِنِّ وَٱلۡإِنسِ وَٱلطَّيۡرِ فَهُمۡ
يُوزَعُونَ ١٧ حَتَّىٰٓ إِذَآ أَتَوۡاْ عَلَىٰ وَادِ ٱلنَّمۡلِ قَالَتۡ نَمۡلَةٞ يَٰٓأَيُّهَا
ٱلنَّمۡلُ ٱدۡخُلُواْ مَسَٰكِنَكُمۡ لَا يَحۡطِمَنَّكُمۡ سُلَيۡمَٰنُ وَجُنُودُهُۥ وَهُمۡ
لَا يَشۡعُرُونَ ١٨ فَتَبَسَّمَ ضَاحِكٗا مِّن قَوۡلِهَا وَقَالَ رَبِّ أَوۡزِعۡنِيٓ
أَنۡ أَشۡكُرَ نِعۡمَتَكَ ٱلَّتِيٓ أَنۡعَمۡتَ عَلَيَّ وَعَلَىٰ وَٰلِدَيَّ وَأَنۡ أَعۡمَلَ
صَٰلِحٗا تَرۡضَىٰهُ وَأَدۡخِلۡنِي بِرَحۡمَتِكَ فِي عِبَادِكَ ٱلصَّٰلِحِينَ
١٩ وَتَفَقَّدَ ٱلطَّيۡرَ فَقَالَ مَالِيَ لَآ أَرَى ٱلۡهُدۡهُدَ أَمۡ كَانَ
مِنَ ٱلۡغَآئِبِينَ ٢٠ لَأُعَذِّبَنَّهُۥ عَذَابٗا شَدِيدًا أَوۡ لَأَاْذۡبَحَنَّهُۥٓ
أَوۡ لَيَأۡتِيَنِّي بِسُلۡطَٰنٖ مُّبِينٖ ٢١ فَمَكَثَ غَيۡرَ بَعِيدٖ فَقَالَ
أَحَطتُ بِمَا لَمۡ تُحِطۡ بِهِۦ وَجِئۡتُكَ مِن سَبَإِۭ بِنَبَإٖ يَقِينٍ ٢٢

(14) Mallattoolee iftuu taate kana ni kijibsiisan. Odoo lubbuun isaanii Rabbiin biraa ta'uu beekanuu badii raawwachuufi of guddisuu jecha ishee hin qeeballe. Yaa Ergamichaa! Booddeen warra kufriifi yakkaan dachii balleessaa turanii akkam akka ta'e ilaali. Hunda isaaniiyyuu ni barbadeessine.

(15) Daawudiifi ilma isaa Suleymaaniif beekumsa kennineerra. Sanarraa tokko haasaa simbirootaa baruudha. Daawudiifi Suleymaan Rabbiin galateeffatanii 'faaruun kan Rabbii nabiyyummaa, jinniifi shayxaanota nuuf laaffisuudhaan gabroota isaa baay'ee irra nu caalchiseeti' jedhan.

(16) Suleymaan nabiyyummaa, beekumsaafi taayitaa keessatti abbaa dhaale. Tola Rabbiin isaafi abbaa isaa irratti oole dubbatee 'yaa namootaa! Rabbiin sagalee simbiraa hubachuu nu dandeessise; waan nabiyyootaafi mootottiif kenne hundaa nuuf kenneera. Wanti Rabbiin nuuf kenne kun inni tola ifa galaadha' jedhe.

(17) Suleymaaniis raayyotiin isaa kan namoota, jinniifi simbiroota irraa ta'an walitti qabaman. Isaan sirnaan oofamu.

(18) Odoma sirnaan oofamanuu sulula mixii (gondaatti) biyya Shaamitti dhufan; mixiin tokko ni jette: 'yaa mixii! Akka suleymaaniifi loltoonni isaa odoo hin beekin isin hin caccabsine manneen keessanitti seenaa; odoo beekanii isinirra hin ejjatanu. '

(19) Suleymaan yeroo haasaa ishee dhaga'u jecha ishee kana irraa haala kolfuun seeqqate. Rabbii isaa kadhatees 'yaa Rabbiin tola ati anaafi abbaa kiyyarratti oolte galateeffachuu na qabsiisi. Hojii gaarii ati jaalattu hojjachuuttis na qajeelchi. Rahmata keetiin gabroottan kee gaggaarii keessas na seensisi' jedhe.

(20) Suleymaan simbirroota to'atee aduddee dhabe. 'Maaliifin aduddee dhabe wahitu isa arguu na dhorge moo fagaatee jira?' jedhe.

(21) Yeroo fagaachuun isaa isaaf galu 'adabbii cimaan isa adaba; yookiin waan inni fagaateef isan gorra'a. Yookiin sababa ifaa waan inni fagaateef ibsu natti fiduu qaba' jedhe.

(22) Aduddechi fageenya deeme kana irra xiqqoo qofa turee yeroo dhufu Suleymaaniin 'waan ati hin argin argeen warra Saba'i irraa odeeffannoo sirrii shakkii hin qabne fidee dhufe' jedhe.

Waan keeyyattoota darban iraa fudhatamu:

- Seeqachuun kolfa namoota tasgabbaa'ooti.
- Qananii galateeffachuun naamuusa nabiyyootaafi warreen gaggaariiti.
- Warra gaggaariidhaaf bakkuma isaan hin jirrettuu uzrii himuu.
- Siyaasni hogganaa nama adabbii haqa godhatu adabuu kan sababa dhiheeffate immoo irraa qeebaluudha.
- Beekumsa warra gurguddaa biratti hin argamne warra xixiqqoo biratti argamuun ni mala.

إِنِّي وَجَدتُّ ٱمۡرَأَةٗ تَمۡلِكُهُمۡ وَأُوتِيَتۡ مِن كُلِّ شَيۡءٖ وَلَهَا
عَرۡشٌ عَظِيمٞ ٢٣ وَجَدتُّهَا وَقَوۡمَهَا يَسۡجُدُونَ لِلشَّمۡسِ
مِن دُونِ ٱللَّهِ وَزَيَّنَ لَهُمُ ٱلشَّيۡطَٰنُ أَعۡمَٰلَهُمۡ فَصَدَّهُمۡ عَنِ ٱلسَّبِيلِ
فَهُمۡ لَا يَهۡتَدُونَ ٢٤ أَلَّا يَسۡجُدُواْۤ لِلَّهِ ٱلَّذِي يُخۡرِجُ ٱلۡخَبۡءَ فِي
ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضِ وَيَعۡلَمُ مَا تُخۡفُونَ وَمَا تُعۡلِنُونَ ٢٥ ٱللَّهُ
سجدة لَآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ رَبُّ ٱلۡعَرۡشِ ٱلۡعَظِيمِ۩ ٢٦ ۞قَالَ سَنَنظُرُ
أَصَدَقۡتَ أَمۡ كُنتَ مِنَ ٱلۡكَٰذِبِينَ ٢٧ ٱذۡهَب بِّكِتَٰبِي هَٰذَا
فَأَلۡقِهۡ إِلَيۡهِمۡ ثُمَّ تَوَلَّ عَنۡهُمۡ فَٱنظُرۡ مَاذَا يَرۡجِعُونَ ٢٨ قَالَتۡ يَٰٓأَيُّهَا
ٱلۡمَلَؤُاْ إِنِّيٓ أُلۡقِيَ إِلَيَّ كِتَٰبٞ كَرِيمٌ ٢٩ إِنَّهُۥ مِن سُلَيۡمَٰنَ وَإِنَّهُۥ
بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ ٣٠ أَلَّا تَعۡلُواْ عَلَيَّ وَأۡتُونِي مُسۡلِمِينَ ٣١
قَالَتۡ يَٰٓأَيُّهَا ٱلۡمَلَؤُاْ أَفۡتُونِي فِيٓ أَمۡرِي مَا كُنتُ قَاطِعَةً أَمۡرًا حَتَّىٰ
تَشۡهَدُونِ ٣٢ قَالُواْ نَحۡنُ أُوْلُواْ قُوَّةٖ وَأُوْلُواْ بَأۡسٖ شَدِيدٖ وَٱلۡأَمۡرُ
إِلَيۡكِ فَٱنظُرِي مَاذَا تَأۡمُرِينَ ٣٣ قَالَتۡ إِنَّ ٱلۡمُلُوكَ إِذَا دَخَلُواْ قَرۡيَةً
أَفۡسَدُوهَا وَجَعَلُوٓاْ أَعِزَّةَ أَهۡلِهَآ أَذِلَّةٗۚ وَكَذَٰلِكَ يَفۡعَلُونَ ٣٤
وَإِنِّي مُرۡسِلَةٌ إِلَيۡهِم بِهَدِيَّةٖ فَنَاظِرَةُۢ بِمَ يَرۡجِعُ ٱلۡمُرۡسَلُونَ ٣٥

(23) Ani dubartii isaan hoggantun arge. Dubartittiin kun sababa humnaafi mootummaa hundaa ni qabdi. Isheen siree guddaa qabdi. Isarra teesse dhimma ummata ishee to'atti.

(24) Dubartittii kanaafi ummata ishee kan isaan Rabbii gaditti biiftuuf sujuudanun arge. Shayxaanni shirkiifi yakka isaan irra jiran isaaniif miidhagse. Karaa dhugaa irraa isaan jalliseera gara sanatti hin qajeelanu.

(25) Shayxaanni akka isaan Rabbii tokkicha Isa rooba samii keessa dhokateefi biqiloota dachii keessa dhokate baasu kan hojii irraa waan isin dhoksitaniifi mulliftan beekuuf hin sujuunneef hojii shirkiifi yakkaa isaaniif miidhagse.

(26) Rabbiin dhugaan gabbaramaan Isa malee hin jiru; inni abbaa siree guddaati.

(27) Suleymaan aduddeedhaan 'waan jettu kana keessatti dhugaa jetteefi ni kijibdee ni ilaalla' jedhe.

(28) Suleymaan xalayaa barreessee aduddeetti kennee 'xalayaa kiyya kana fuudhii gara jiraattota Saba'i geessii isaanitti kenni. Ergasii isaan irraa dabii waan isaan waa'ee xalayichaa ilaalchisee maryatan dhaggeeffadhu' jedhi.

(29) Mootittiin xalayicha fuute. Ni jette: 'yaa qondaaltotaa! Ani xalayaan kabajamaan gara kiyya dhufeera.

(30) Qabiyyeen xalayaa Suleymaan biraa ergamee 'maqaa Rabbii akkaan mararfataafi rahmata godhaa ta'eetiin' eegala.

(31) Hin booninaa; tawhiidaafi waan ani itti isin waamu jala butamaatii natti kottaa.

(32) Mootittiin 'yaa qondaaltotaa! Dhimma kiyya kana keessatti kallattii sirrii na akeekaa. Dhimma kana hanga isin itti hirmaattanii yaada kennitanutti hin murteessu' jette.

(33) Qondaaltonnis isheedhaan 'nuti abbaa humna guddooti. Lola keessattis abbaa humna cimaati. Yaadni waanuma ati murteessite waan ta`eef waan itti nu ajajju ilaali; nuti isa raawwachuu irratti ni dandeenya' jedhan.

(34) Mootittiin ni jette: 'mootoliin yeroo biyya seenan ajjeechaafi boojuudhaan ishee barbadeessu. Matooliifi qondaaltota ishee kabajaa irraa fuudhanii xiqqeessu. Mootoleen yeroo kamuu ogga biyya tokko mo'atan akkanuma hojjatu. Kunis sodaa qalbii isaanii keessa buusuudhaafi.

(35) Ani nama xalayaa kana ergeefi ummata isaatti kenna wahiin isaanitti erga. Kenna kanaan booda deebii ergamoonni fuudhanii dhufanu ilaaluun fedhe. '

Waan keeyyattoota darban iraa fudhatamu:

- Aduddeen shirkiifi kufrii ummanni Saba'i irra jiran mormuun akka iimaanni uumama ta'e akeeka.
- Shakkamaa wahii dhimma isaa mirkaneeffachuufi ragaa isaa hubachuu.
- Odeeffannoo diinaa ibsuun ni danda'ama.
- Naamusa ergaa keessaa tokko bismillaan jalqabamuudha.
- Warra sobaa fuulduratti ol aantummaa mu'uminaa ibsuun barbaachisaadha.

فَلَمَّا جَآءَ سُلَيۡمَٰنَ قَالَ أَتُمِدُّونَنِ بِمَالٖ فَمَآ ءَاتَىٰنِۦَ ٱللَّهُ خَيۡرٞ مِّمَّآ
ءَاتَىٰكُمۚ بَلۡ أَنتُم بِهَدِيَّتِكُمۡ تَفۡرَحُونَ ٣٦ ٱرۡجِعۡ إِلَيۡهِمۡ فَلَنَأۡتِيَنَّهُم
بِجُنُودٖ لَّا قِبَلَ لَهُم بِهَا وَلَنُخۡرِجَنَّهُم مِّنۡهَآ أَذِلَّةٗ وَهُمۡ صَٰغِرُونَ ٣٧
قَالَ يَٰٓأَيُّهَا ٱلۡمَلَؤُاْ أَيُّكُمۡ يَأۡتِينِي بِعَرۡشِهَا قَبۡلَ أَن يَأۡتُونِي مُسۡلِمِينَ
٣٨ قَالَ عِفۡرِيتٞ مِّنَ ٱلۡجِنِّ أَنَا۠ ءَاتِيكَ بِهِۦ قَبۡلَ أَن تَقُومَ مِن مَّقَامِكَۖ
وَإِنِّي عَلَيۡهِ لَقَوِيٌّ أَمِينٞ ٣٩ قَالَ ٱلَّذِي عِندَهُۥ عِلۡمٞ مِّنَ ٱلۡكِتَٰبِ أَنَا۠
ءَاتِيكَ بِهِۦ قَبۡلَ أَن يَرۡتَدَّ إِلَيۡكَ طَرۡفُكَۚ فَلَمَّا رَءَاهُ مُسۡتَقِرًّا عِندَهُۥ
قَالَ هَٰذَا مِن فَضۡلِ رَبِّي لِيَبۡلُوَنِيٓ ءَأَشۡكُرُ أَمۡ أَكۡفُرُۖ وَمَن شَكَرَ فَإِنَّمَا
يَشۡكُرُ لِنَفۡسِهِۦۖ وَمَن كَفَرَ فَإِنَّ رَبِّي غَنِيّٞ كَرِيمٞ ٤٠ قَالَ نَكِّرُواْ لَهَا
عَرۡشَهَا نَنظُرۡ أَتَهۡتَدِيٓ أَمۡ تَكُونُ مِنَ ٱلَّذِينَ لَا يَهۡتَدُونَ ٤١ فَلَمَّا
جَآءَتۡ قِيلَ أَهَٰكَذَا عَرۡشُكِۖ قَالَتۡ كَأَنَّهُۥ هُوَۚ وَأُوتِينَا ٱلۡعِلۡمَ مِن قَبۡلِهَا
وَكُنَّا مُسۡلِمِينَ ٤٢ وَصَدَّهَا مَا كَانَت تَّعۡبُدُ مِن دُونِ ٱللَّهِۖ إِنَّهَا كَانَتۡ مِن
قَوۡمٖ كَٰفِرِينَ ٤٣ قِيلَ لَهَا ٱدۡخُلِي ٱلصَّرۡحَۖ فَلَمَّا رَأَتۡهُ حَسِبَتۡهُ لُجَّةٗ
وَكَشَفَتۡ عَن سَاقَيۡهَاۚ قَالَ إِنَّهُۥ صَرۡحٞ مُّمَرَّدٞ مِّن قَوَارِيرَۗ قَالَتۡ رَبِّ
إِنِّي ظَلَمۡتُ نَفۡسِي وَأَسۡلَمۡتُ مَعَ سُلَيۡمَٰنَ لِلَّهِ رَبِّ ٱلۡعَٰلَمِينَ ٤٤

36 Yeroo ergamaan isheetiifi gargaartonni isaa kenna baatanii gara Suleymaan dhufan Suleymaan kennaa erguu isaanii mormee ‘of irraa na deebisuuf qabeenyi na gargaartuu? Nabiyyummaafi mootummaan Rabbiin naa kenne isa isiniif kenne irra ni caala. Caccabaa addunyaa isiniif kennamuun kan gammadu isini’ jedhe.

37 Ergamoota isheetiin ni jedhe: ‘kennaa fiddee dhufte isheetti deebisi. Isheefi ummata isheetti loltoota humna isaan ittiin fuuldura dhaabbatan hin qabneen dhufna. Yoo isaan ajajamanii natti hin dhufne Saba’iin keessaa xiqqeessinee isaan baafna.

38 Suleymaan dhuunfaa mootummaa isaa jala jiruun dubbatee ‘yaa qondaaltotaa isin irraa eenyutu odoo isaan ajajamtee natti hin dhufin siree ishee natti fida?’ jedhe.

39 Jinnii irraa humna qabeessi ni jedhe: ‘ani taa’icha keessa jirtu irraa odoo ati hin ka’inin sitti fida; ani isa baachuu irratti humna qabeessa. Amanamaa waan isa keessa jirus hin hirrifneedh’ jedhe.

40 Namichi gaariin kan Sulaymaanin bira jiruufi kan beekumsa qabu, kan kitaabas beeku, kitaaba sana keessaa maqaan Rabbii Guddaan (Ismal A`izam) kan jiru kan ogga ittiin kadhatame owwaatu beeku ni jedhe: ‘ani odoo ija kee libsattee hin deebifatin Rabbiin kadhee siif fida’ jedhe. Rabbiin kadhannaan du’aa’ii isaa qeebalee fideef. Suleymaan yeroma siree ishee of biratti argu ni jedhe: ‘kun tola Rabbii kiyyaa irraayi; isan galateeffadhamoo nin mormaa? Na qormaatuudhaafi. Namni Rabbiin galateeffate bu’aan galata sanaa garuma isaa deebi’a. Rabbiin dureessa; galanni gabrootaa homaa Isaaf hin dabalu. Namni ni’imaa Rabbii morme Rabbiin galateeffachuu isaa irraa dureessa. Isa mormeefis arjaadha. ‘

41 Suleymaan ni jedhe: ‘siree ishee haala sila irra ture irraa jijjiiraa. Siree ishee ta’uu beekuutti ni dhihaattimoo warra waa ofii hin beekne irraa taatii ilaalla’ jedhe.

42 Yeroo mootittiin Saba’i gara Suleymaan dhuftu ishee qormaatuuf jecha ‘kun siree kee ni fakkaataa?’ jedhamte. Akkuma gaafichaatti ‘inni isuma fakkaata’ jettee deebifte. Suleymaan ni jedhe: ‘Rabbiin dura ishee beekumsa nuuf kennee jira. Kunis waan akkanaa irratti danda’uu isaati. Nuti ajaja Rabbiitiif bulaadha. ‘

43 Wanti isheen ummata ishee hordoftee Rabbii gaditti gabbaraa turte Rabbiin tokkoomsuu irraa ishee deebise. Isheen ummata kaafiraa irraa turte; akkuma isaanii kaafiroota turte.

44 Gamoo seeni isheedhaan jedhame. Yeroma isa argitu bishaan seetee mogolee (hojjaa) ishee irraa saaqxee seenuu feete. Suleymaan ‘inni gamoo daawitiidhaan hojjatameedha’ jedhe. Gara Islaamaatti ishee waame. Waan inni ishee itti waame owwaatte. Ni jette: ‘yaa Rabbiin ani waan biraa sii waliin gabbaruudhaan lubbuu kiyya miidheera. Suleymaanii waliinis Rabbii gooftaa aalamaatiif ajajameera. ‘

Waan keeyyattoota darban iraa fudhatamu:

- Iimaanni jabaachuun mu’umina caccabaa addunyaa ajaa’ibuu irraa tiksa.
- Meeshaatti gammaduufi ishee irratti hirkachuun amala kaafirootaati.
- Mu’uminni qananii Rabbiin isarratti oole irratti dammaqqii qabaachuu qaba.
- Nama siin falmu waliin jiraachuudhaaf qormaatuun karaa ta’uu.
- Gareen siin falmuuf ol aantummaa kee mulliftee jijjiirama fiduun ni ta’a.

وَلَقَدۡ أَرۡسَلۡنَآ إِلَىٰ ثَمُودَ أَخَاهُمۡ صَٰلِحًا أَنِ ٱعۡبُدُواْ ٱللَّهَ
فَإِذَا هُمۡ فَرِيقَانِ يَخۡتَصِمُونَ ٤٥ قَالَ يَٰقَوۡمِ لِمَ تَسۡتَعۡجِلُونَ
بِٱلسَّيِّئَةِ قَبۡلَ ٱلۡحَسَنَةِۖ لَوۡلَا تَسۡتَغۡفِرُونَ ٱللَّهَ لَعَلَّكُمۡ
تُرۡحَمُونَ ٤٦ قَالُواْ ٱطَّيَّرۡنَا بِكَ وَبِمَن مَّعَكَۚ قَالَ طَٰٓئِرُكُمۡ
عِندَ ٱللَّهِۖ بَلۡ أَنتُمۡ قَوۡمٞ تُفۡتَنُونَ ٤٧ وَكَانَ فِي ٱلۡمَدِينَةِ
تِسۡعَةُ رَهۡطٖ يُفۡسِدُونَ فِي ٱلۡأَرۡضِ وَلَا يُصۡلِحُونَ ٤٨
قَالُواْ تَقَاسَمُواْ بِٱللَّهِ لَنُبَيِّتَنَّهُۥ وَأَهۡلَهُۥ ثُمَّ لَنَقُولَنَّ لِوَلِيِّهِۦ
مَا شَهِدۡنَا مَهۡلِكَ أَهۡلِهِۦ وَإِنَّا لَصَٰدِقُونَ ٤٩ وَمَكَرُواْ
مَكۡرٗا وَمَكَرۡنَا مَكۡرٗا وَهُمۡ لَا يَشۡعُرُونَ ٥٠ فَٱنظُرۡ
كَيۡفَ كَانَ عَٰقِبَةُ مَكۡرِهِمۡ أَنَّا دَمَّرۡنَٰهُمۡ وَقَوۡمَهُمۡ
أَجۡمَعِينَ ٥١ فَتِلۡكَ بُيُوتُهُمۡ خَاوِيَةَۢ بِمَا ظَلَمُوٓاْۚ إِنَّ
فِي ذَٰلِكَ لَأٓيَةٗ لِّقَوۡمٖ يَعۡلَمُونَ ٥٢ وَأَنجَيۡنَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ
وَكَانُواْ يَتَّقُونَ ٥٣ وَلُوطًا إِذۡ قَالَ لِقَوۡمِهِۦٓ أَتَأۡتُونَ
ٱلۡفَٰحِشَةَ وَأَنتُمۡ تُبۡصِرُونَ ٥٤ أَئِنَّكُمۡ لَتَأۡتُونَ ٱلرِّجَالَ
شَهۡوَةٗ مِّن دُونِ ٱلنِّسَآءِۚ بَلۡ أَنتُمۡ قَوۡمٞ تَجۡهَلُونَ ٥٥

(45) Gara Samuuditti obboleessa isaanii kan gosaa Saalihiin dhugumatti 'Rabbiin qofa gabbaraa' jechuudhaan ergineerra. Yeroo sana isaan booda da'awaa isaatii garee lamatti bahan. Gareen tokko Mu'uminoota ta'anii kaan immoo kaafiroota ta'an. Kamtu haqarra jiraa irratti wal falman.

(46) Saalih isaaniin 'maaliif rahmata dura adabbii ariifachiisuu barbaaddu? Sila isin akka Rabbiin isin mararfatuuf yakka keessaniif araarama Isarraa hin barbaaddanuu?' jedhe.

(47) Ummanni isaa haqa diduu keessatti 'siifi Mu'uminoota si waliin jiraniin carraa badaa ilaallanne' isaan jedhan. Saalihis isaaniin 'waan rakkisaa isin mudateef kan isin simbira ariitan beekumsi isaa Rabbiin bira jira. Homaa Isa hin dhokatu. Inumaa isin ummata tola isinitti banamuufi hamaa isin tuquun mokkoramuudha' jedhe.

(48) Magaalaa Hijr keessa namoota sagal kan kufriifi yakkaan biyyattii keessa balleessantu jiru. Iimaanaafi hojii gaariidhaan ishee hin tolchanu.

(49) Gariin isaanii gariidhaan ni jedhe: 'hundi keessanuu halkan mana isaa keessatti itti dhaqnee isaan ajjeefnaa haa kakannu; ergasii gara firoottan isaatiin nuti ajjeechaa Saalihiifi maatii isaatti hin hirmaanne nuti dhugaa dubbataarra jenna. '

(50) Saalihiifi hordoftoota isaa Mu'uminootaa dhoksaan ajjeesuuf tooftaa baasan. Isaan tumsuufi kaafiroota ummata isaa dhabamsiisuuf nutis tooftaa baafne. Isaan kana hin beekanu.

(51) Yaa ergamichaa! Booddeen tooftaa isaanii maal akka ta'e ilaali. Nuti adabbii nu biraa ta'een hundeedhaa isaan barbadeessinee dhuma isaanii dhabamsiifne.

(52) Kunoo manneen isaanii dadaa ishee ijoo ishee irratti gadi jijjigdeetti. Sababa isaan miidhaa hojjataniif jiraattota malees hafteetti. Sababa miidhaa hojjachuu isaanii adabbii isaan mudate keessa ummata Mu'uminootaatiifi barumsatu jira. Kan keeyyattoota xinxalu isaan waan ta'eef.

(53) Ummata Saalih irraa warra Rabbitti amananii ajaja Isaa guutuufi dhorgaa Isaa dhiisuudhaan Rabbiin sodaatan walaba goone.

(54) Yaa ergamichaa! Yeroo Luux ummata isaa dheekkamee isaan lolee jedhu yaadadhu: 'sila gocha fokkataa (liwaaxa) dirree irratti odoo gariin keessan garii ilaaluu hojjattuu?

(55) Isin fedhii keessaniif dubartoota dhiiftanii dhiiraan wal qunnamtuu? Of tiksuufi ilmaan argachuus hin feetanu. Akka beellada fedhii guuttachuu qofa feetu. Inumaa isin ummata Rabbitti amanuu, uqullummaafi yakka irraa fagaachuu isin irratti dirqama ta'u wallaaltanuudha. '

Waan keeyyattoota darban iraa fudhatamu:

- Yakka irraa araarama barbaaduun sababa rahmata Rabbiiti.
- Namootaafi wantoota adda addaa irraa carraa badaa ilaallachuun aadaa Mu'uminootaatii miti.
- Hamtuu hojjachuufi warra dhugaatti waan hamaa itti hojjachuuf walii galuun bu'aan isaa hamaadha.
- Gocha hamaa dirree baasuun dhoksuurra hamaadha.
- Warra ajaja Rabbii irraa fincilaniifi namoota jajalloo irratti (hojii isaanii hamaa) mormuun dirqama.